

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

FACULTAT DE MAGISTERI

**INNOVACIÓ DOCENT I INICIACIÓ A LA INVESTIGACIÓ EN
EDUCACIÓ LINGÜÍSTICA I LITERÀRIA**

**QUAN ARRIBA EL CREPUSCLE, VALÈNCIA A
LES TENEBRES**

Natalia Esteve Soldado

Víctor Ramos González

David Verdejo Arrué

Curs: 2017-2018

València, 2018

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. CONTEXTUALITZACIÓ DE LA PROPOSTA	5
3. MARC METODOLÒGIC	6
3.1. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS	6
3.2. CONTINGUTS GENERALS DEL CURRÍCULUM	9
3.3. COMPETÈNCIES CLAU	11
3.4. CRITERIS D' AVALUACIÓ	12
4. PLANIFICACIÓ D' ACTIVITATS	14
4.1. PLANIFICACIÓ GENERAL AL VOLTANT DE LA RUTA	14
4.2. ACTIVITATS DE PREPARACIÓ	16
4.3. ACTIVITATS DE REALITZACIÓ	18
4.4. ACTIVITATS D' AVALUACIÓ	23
5. RUTA LITERÀRIA	47
5.1. PLANIFICACIÓ DE LA JORNADA	25
5.2. PUNTS DE LA RUTA	26
5.3. ACTIVITATS NO ACADÈMIQUES DURANT LA RUTA	34
6. CONCLUSIONS	35
7. BIBLIOGRAFIA	38
8. ANNEXOS	39

1. INTRODUCCIÓ

Encara hui en dia les novel·les de vampirs continuen constituint un gran atractiu pels seus elements de misteri, terror i llegendes que en molts casos han acabat seduint i inspirant tant a escriptors com a lectors. La novel·la de *Quan arriba el crepuscle* és un clar exemple d'aquesta literatura que, sota el pretext d'existir uns manuscrits reals, ens conta una vertadera aventura d'intriga, plena d'elements dramàtics i romàntics que, tot plegat, fan un tot harmònic i complementari.

Així doncs, la nostra seqüència didàctica consisteix a fer una ruta literària sobre el llibre de *Quan arriba el crepuscle* de Manel Àlamo elaborada de manera participativa amb la mediació del professor i el suport actiu de l'alumnat. Precisament, creiem que aquest llibre reuneix els elements necessaris per a ser atractiu a bona part dels alumnes, atès que deixa de banda els elements més característics de les novel·les de literatura infantil i juvenil per a introduir-ne altres que requereixen més esforç intel·lectual.

Amb tot, no volem dir que el llibre siga de difícil de comprensió, però la seua construcció es basa en una multiplicitat de punts de vista en forma de narració i extractes de diaris, cosa que trenca amb els esquemes tradicionals de novel·la que probablement hagen tractat, la qual cosa exigeix una certa maduresa intel·lectual perquè siguen capaços de seguir l'argument.

Quant al tema a tractar, hem fet un recull dels textos més importants de la novel·la que són cabdals en la gènesi de la història. Per tant, treballant a partir del llibre, però no de manera exclusiva, hauran d'implicar-se en les activitats prèvies a la lectura, en les activitats durant la lectura i en les activitats de després de la lectura perquè la nostra ruta literària, al capdavall, pugua reeixir.

D'ells depén, en definitiva, l'èxit d'aquesta ruta, la qual els permetrà augmentar el seu bagatge cultural tenint en compte que alguns dels referents de la novel·la estan més a prop del que pensen i que, de segur, una vegada hagen llegit el llibre miraran de manera encuriosida amb altres ulls.

Aquests llocs emblemàtics de la novel·la els ajudaran a conèixer un poc més el patrimoni valencià més pròxim a ells. Consegüentment, redescobriran llocs de la ciutat de València i passejaran pel Parc Natural del Túria, pròxim a l'urbanització de La Canyada de Paterna.

D'altra banda, l'alumnat treballarà les distintes habilitats comunicatives: escoltar, parlar, llegir i escriure. A més haurà de treballar tant individualment com col·lectivament, així que serà imprescindible que sàpia relacionar-se i organitzar l'execució de les tasques.

Així mateix, tenim la intenció que facen servir la llengua, intrínsecament lligada a la literatura, però sobretot motivar-los i que aprenguen la no menys important cultura de l'esforç i la cooperació perquè siguin capaços d'afrontar els distintes reptes que els puguin anar sorgint en un futur.

De manera paral·lela, convé ressaltar que la motivació a l'hora d'escriure aquesta novel·la, segons Manel Àlamo, és doble: d'una banda, fer un homenatge a la seua novel·la favorita *Dràcula* i, d'altra banda, fer un tribut a la seua ciutat, València, que creu que es presta especialment per a escriure una història de vampirs.

Val a dir que la manera de contar la història, a partir de diaris, és idèntica a la de Bram Stoker. A més a més, afig l'element dels amors impossibles (un poc enllaçant amb el Romanticisme) en la seua novel·la.

En aquest sentit, *Quan arriba el crepuscle* conté nombrosos elements que resulten atractius per als joves: els assassinats, la fantasia, l'amor, el misteri, l'aventura, etc. Però també altres que són propis de la seua professió: oracions curtes, directes, poques subordinades... És, en certa manera, la seua forma natural de contar històries, ja que ve del món periodisme i són aspectes en els quals s'inicia molt i ell té assimilats.

Un altre element característic de *Quan arriba el crepuscle* és que la tria dels llocs no és casual. De tal manera que l'autor trasllada a la ficció alguns espais de la seua joventut: el col·legi dels Escolapis, que és on ell estudià; els carrers que recorria per a anar a l'escola (Àngel Guimerà, Carnissers, Mestre Palau, Guillem de Castro, etc.); alguns carrers del centre que li pareixien misteriosos i emblemàtics; i, finalment, els Vivers, el barri del Carme i, el carrer de Josep Faus —que és on viu el vampir principal de la nostra història, Poplar— perquè és una zona on hi ha xalets de principi del segle XX que li resulten molt atractius.

Per la seua banda, amb la narració polifònica pretén ser fidel a la manera en la qual Bram Stoker conta *Dràcula*. Llavors, com se suposa que *Quan arriba el crepuscle* és el resultat d'una investigació, té sentit acudir a totes les fonts possibles que puguin aportar informació sobre el tema en qüestió, és a dir, un estrany assassinat a la plaça del Carme i tot el que desencadena.

A més, a l'autor li agrada cedir la veu als personatges perquè s'aporta un grau d'emotivitat interessant, diferent del que pot aportar un narrador omniscient. D'aquesta manera incideix en que no és el mateix contar una història que ens ha passat a nosaltres, que contar una història que ha succeït als altres, perquè aquesta darrera té elements menys passionals i es marca més la distància.

2. CONTEXTUALITZACIÓ DE LA PROPOSTA

Al llarg d'aquesta seqüència didàctica pretenem realitzar una ruta literària per mitjà del llibre *Quan arriba el crepuscle* de Manel Àlamo. Així, per al seu desenrotllament utilitzarem tant el llibre que els alumnes hauran llegit, com materials complementaris que considerem pertinents: bé en suport material o bé en suport digital. En aquest sentit, el professor exercirà de mitjancer prestant suport a l'alumnat, però d'una manera que no siga determinant, és a dir, que l'elaboració de les tasques a desenvolupar recaiguen sobretot entre els mateixos alumnes.

Aquest projecte anirà adreçat al Real Colegio de las Escuelas Pías o Escolapis, considerant la transcendència d'aquest lloc al llarg de l'obra, perquè en aquest mateix institut es desenrotllen algunes trames de la nostra novel·la i, a més a més, els protagonistes hi estudien allí. Així doncs, en l'assignatura de *Valencià: llengua i literatura* hauríem d'implicar un grup d'uns 22 alumnes de 4^t d'ESO per tal de motivar-los i que la ruta isquera tal i com esperem.

Així doncs, aniria adreçada a joves de 4^t d'ESO, ja que en el currículum trobem que es preveu una certa maduresa a l'hora de tractar els textos, elaborar-los i processar-los, així com treballar-los des d'enfocaments diversos també a través de les TIC.

Aquesta ruta es realitzaria en el primer quadrimestre, perquè la tardor provocaria l'empatia i que els alumnes pogueren posar-se en situació, tenint en compte que la novel·la transcorre en aquest període de l'any caracteritzat per l'acurtament dels dies i de les hores de llum, així com un major nombre de dies de temporals adversos i colors característics més apagats, que accentuarien els espais i localitzacions més lúgubres i tenebroses de València.

Fet i fet, la situació de l'institut, a la ciutat de València, així com la manca de mitjans de comunicació en valencià, fa que malauradament una gran part dels alumnes d'aquest centre no estiguen en contacte en el seu dia amb la llengua. Aleshores, considerem rellevant plantejar tot un seguit d'activitats en aquest grup que, al capdavall,

afavorisquen el contacte, el treball i l'ús mateix de la llengua entre una majoria d'alumnes que cursen els seus estudis als Escolapis i que tenen el castellà com a L1.

A més a més, la tria del centre creiem que és òptima perquè els protagonistes de la novel·la estudien en aquest institut, i també el mateix autor estudià allí, cosa que pot afavorir i despertar el seu interès latent, ja que poden sentir-se protagonistes i entrellucar detalls que només ells siguen capaços de comprendre.

D'altra banda, portar a terme aquesta ruta els pot descobrir o, redescobrir nous espais de la ciutat en la qual viuen i que potser desconeguen o, simplement, mai hi hagen prestat especial atenció. Així doncs, la realització de la ruta en llocs que tal vegada siguen freqüentats per ells és una opció molt interessant, precisament, per la seua familiaritat.

En última instància, volem que l'alumnat es mostre il·lusionat i se senta protagonista dels fets de la novel·la, una novel·la en valencià on els espais tenen un pes important i la multiplicitat de visions és un dels trets més importants a l'hora de conèixer, descobrir i comprendre els fets, a més dels mateixos personatges.

Comptat i debatut, els detalls esdevenen importants, així que s'hauran de realitzar diverses lectures i prestar atenció a alguns elements que en una llegida potser passen desapercebuts per a la majoria.

3. MARC METODOLÒGIC

3.1. Objectius generals i específics

El propòsit final d'aquesta ruta literària és assolir una sèrie d'objectius en l'alumnat, que consisteixen bàsicament a estimular en ells el gust per la literatura i a animar-los a llegir en valencià, i en concret, a llegir, entendre i treballar l'obra d'Àlamo en qüestió. Per tal d'aconseguir aquesta fita proposem els següents objectius:

Objectius generals de la proposta
1. Desenvolupar l'afició per la literatura i veure en aquesta una oportunitat per a aprendre i ampliar el coneixement del món que ens envolta.
2. Millorar la convivència i afavorir la cohesió mitjançant el treball cooperatiu i

col·laboratiu que comporta una assumpció de responsabilitats i aprendre a delegar en els altres.
3. Millorar la competència en valencià a nivell oral i escrit tenint clar el que es vol transmetre, així com organitzar la informació i escriure textos originals propis que siguin creatius.
4. Conèixer les seues obligacions i els seus drets respectant els dels altres. Practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i els grups. Veure en el diàleg el mitjà d'enteniment en una societat plural i diversa.
5. Planificar i escriure textos, amb adequació, coherència, cohesió, correcció ortogràfica, gramatical i lèxica del nivell educatiu, de forma creativa, i aplicar estratègies del procés d'escriptura, així com utilitzar un llenguatge no discriminatori.
6. Fomentar la lectura amb la finalitat que l'alumne esdevinga un lector autònom, que trie els seus propis llibres i llija en valencià per pròpia voluntat. Redescobrir la biblioteca com a lloc d'oci i conèixer el ventall de possibilitats i de recursos que poden trobar en la xarxa.
7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en ells mateixos, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i assolir la capacitat d'aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions, així com valorar l'esforç per tal que es puguin superar amb èxit els reptes que puguin anar sorgint.
8. Crear espais de debat, en un bon ambient de treball, en què tothom puga expressar la seua opinió. Reflexionar, debatre i oferir visions distintes amb especial respecte a les que no resulten coincidents amb les d'ells mateixos.
9. Realitzar lectures de fragments de textos, triats lliurement o a proposta del professor, en silenci, en veu alta i participar en dramatitzacions i improvisacions de textos adequats al nivell, aplicant, si és el cas, tècniques expressives i teatrals.
10. Aprendre a avaluar els companys i autoavaluar-se a través de crítiques constructives que enriqueixen i afavorisquen una millora del treball final.

Objectius específics de la proposta

1. Llegir i comprendre fragments diversos de l'obra i saber contextualitzar-los perquè siguin capaços d'exercitar la memòria, la revisió i l'organització de la informació, de manera que treballen i desenrotllen les seues aptituds i destreses.

2. Conèixer i valorar el patrimoni, la història i les llegendes populars valencianes, així com espais emblemàtics que puguen ser d'especial interès ecològic.

3. Posar en valor la cultura literària produïda en valencià, i a la Comunitat Valenciana, per a fer-los veure que també hi ha bona literatura en català escrita al nostre país.

4. Fomentar el gust pel saber, per la cultura autòctona i per la literatura juvenil.

5. Fomentar la investigació i la cerca de recursos que puguen ser útils tant a la biblioteca com a la xarxa, així com desenrotllar la capacitat per a privilegiar les fonts més pertinents i rebutjar les que mostren poca fiabilitat.

6. Crear un ambient de treball on el valencià es convertisca en l'eina de relació i d'ús principal entre l'alumnat per a realitzar les distintes activitats proposades.

7. Desenvolupar la capacitat creativa a l'hora de compondre textos temàtics que continguen elements de misteri, intriga o de por.

8. Propiciar l'experimentació i el treball de les distintes formes del llenguatge artístic prestant atenció a les seues inquietuds i preferències per a posar en relleu el paper protagonista de l'alumnat.

9. Introduir l'alumnat en l'ús responsable de les xarxes socials i d'internet amb finalitats educatives. Aprendre a combinar les tècniques tradicionals del tractament de la informació amb les noves tecnologies perquè compte amb el màxim de recursos disponibles.

10. Treballar l'atracció de la informació i els recursos presentats a fi que siguin pragmàtics per mitjà d'ús de fórmules fàctiques i apel·latives, així com contextos i espais que permeten activar l'interés latent de l'alumnat posant-los en relació amb els que els són més pròxims i familiars.

3.2. Continguts generals del currículum

Si l'alumne ha aconseguit assolir els objectius anteriorment descrits mitjançant el treball individual i en grup, a més de l'ajuda dels professors, serà capaç de realitzar amb major eficàcia les següents habilitats:

BLOC 1: Escoltar i parlar

1. Aplicació de tècniques d'escolta activa i ús del diàleg igualitari.
2. Responsabilitat, eficàcia en la resolució de tasques i assumpció de distints rols en equips de treball. Autoconeixement d'aptituds, interessos i procés estructurat de presa de decisions.
3. Valoració de la conversació com a ferramenta de les habilitats socials, de mediació, d'expressió de la creativitat i de respecte per les opinions dels altres.
4. Creació del pensament de perspectiva, foment de la solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.
5. Ús de les tècniques de memorització i retenció de la informació: esquemes, resums, comentaris i crítiques.
6. Elaboració de presentacions orals: planificació (activació de coneixements previs i guió), documentació (fonts variades i en altres llengües), selecció i reorganització de la informació, textualització i avaluació (de l'organització del contingut, dels recursos, dels elements no verbals corporals i paralingüístics i del procés).

BLOC 2: Llegir i escriure

1. Aplicació del coneixement sobre les propietats textuais (adequació, coherència i cohesió) en l'escriptura de textos i reflexió sobre la importància de l'escriptura com un instrument per a la creativitat, facilitador d'aprenentatges i estímul per al desenrotllament personal.
2. Actuació eficaç en equips de treball: compartir informació i recursos, buscar l'autonomia en el funcionament de l'equip, responsabilitzar-se del treball individual, valorar el treball dels companys animant-los i mostrant sensibilitat i

- comprensió pels seus punts de vista, usar estratègies de supervisió i resolució de problema, avaluar processos i el treball individual i el de l'equip resultant, etc.
3. Valoració de l'error com a oportunitat. Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats. Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Superació d'obstacles i fracassos. Mostrar iniciativa, idees innovadores, perseverança i flexibilitat. Utilització del pensament alternatiu. Desenrotllament del sentit crític.
  4. Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup, i ús de les TIC en totes les fases del procés d'elaboració d'un projecte: localitzar, seleccionar, tractar, organitzar i emmagatzemar la informació per a crear textos escrits o audiovisuals.
  5. Planificació i realització amb autonomia de projectes de treball individuals i en equip sobre temes del currículum, amb especial interès per les obres literàries compartint informació i recursos per a construir un producte o meta col·lectiu.

BLOC 3: Coneixement de la llengua

1. Anàlisi de la coherència textual: parts temàtiques constitutives del textos i progressió temàtica; identificació d'idees principals i secundàries; resum, destacant la tesi explícita o implícita defesa per l'autor i els arguments utilitzats; justificació de la progressió temàtica, estructura i organització, en funció de la intenció comunicativa.
2. La importància de la varietat estàndard i la normalització lingüística.

BLOC 4: Educació literària

1. Lectura guiada i comprensió de textos i obres literàries, concordes amb el nivell, com a base per a la formació de la personalitat literària i el gaudi personal.
2. Pràctica de diversos tipus de lectura (guiada, lliure, silenciosa, en veu alta) de textos literaris com a font de gaudi i informació i com un mitjà d'aprenentatge i enriquiment personal.
3. Aproximació al coneixement d'altres mons (reals o imaginaris) a partir de la lectura. Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell.

4. Anàlisi de les característiques expressives dels textos narratius relacionant-los amb el cine, la ràdio i la televisió.
5. Tècniques d'elaboració de treballs personals, de creació i/o d'investigació senzilla i supervisada sobre una lectura realitzada.

3.3. Competències clau

Les competències que es tracten al llarg del nostre projecte són les següents:

Bàsiques

CCLI: Competència comunicació lingüística: aquesta competència comprén diverses dimensions: la lèxica, la gramatical, la semàntica, la fonològica i l'ortogràfica. Així mateix, inclou destreses i estratègies comunicatives per a la lectura, l'escriptura, la parla, l'escolta i la conversa, que estan directament relacionades amb el tractament de la informació, la lectura i la producció de textos en diferents formats.

Transversals

CAA: Competència d'aprendre a aprendre: és imprescindible per a l'aprenentatge permanent que té lloc al llarg de tota la vida en distints contextos formals, no formals i informals. Aquesta competència desenrotlla l'habilitat per a iniciar, organitzar i persistir en l'aprenentatge.

CSC: Competències socials i cíviques: implica activar destreses per a assolir la comunicació d'una manera enriquidora en diferents entorns socials i culturals, així com mostrar valors de tolerància, expressió i comprensió de diversos punts de vista diferents, cosa que reporta confiança i empatia envers els altres.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor: aquesta competència requereix desenvolupar les següents habilitats essencials: capacitat d'anàlisi; capacitat de planificació, organització, gestió i presa de decisions; capacitat d'adaptació al canvi i resolució de problemes; habilitat per a treballar, tant individualment com dins d'un equip; participació, capacitat de lideratge i delegació; autoconfiança, avaluació i autoavaluació, atés que és essencial determinar els punts forts i febles d'un mateix i d'un projecte grupal.

CEC: Consciència i expressions culturals: suposa conèixer, comprendre, apreciar i valorar amb esperit crític, i una actitud oberta i respectuosa, les diferents manifestacions culturals i artístiques, usar-les com a font d'enriquiment i gaudi personal i considerar-les com a part de la riquesa i patrimoni dels diferents pobles.

3.4. Criteris d'avaluació

Sent aquesta una unitat didàctica en què els alumnes tenen una lectura principal anomenada *Quan arriba el crepuscle* ens centrarem en avaluar les activitats que pivoten al voltant d'aquesta i de la ruta literària que realitzarem.

S'entendrà que l'alumne ha assolit els objectius que se li exigeixen quan demostre mitjançant les activitats pertinents que ha aconseguit:

-Planificar i escriure, amb adequació, coherència, cohesió, correcció ortogràfica, gramatical i lèxica del nivell educatiu una composició pròpia.

-Avaluar, amb ajuda de guies i del professorat, individualment, els textos escrits propis i aliens, com a part del procés d'identificar les característiques dels textos narratius.

-Realitzar amb creativitat tasques o projectes de treball individuals, amb ajuda de guies i models i la direcció del professorat per a tindre un text final adequat i original, de caràcter crític.

-Realitzar lectures d'obres literàries pròximes als seus gustos, triades lliurement o a proposta del professor, en silenci, en veu alta o participant en dramatitzacions i improvisacions de textos adequats al nivell, aplicant, si és el cas, tècniques expressives i teatrals.

-Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat; donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions, així com utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

Rúbriques d'avaluació

AA11: Narració col·lectiva (50%)

Aspectes a avaluar	Molt adequat	Adequat	Poc adequat	Gens adequat
Adequació formal (20%)	El text presentat s'ajusta als criteris exigits (narrador no omniscient i en 1a persona)	El text compleix els criteris bàsics exigits, però no tots.	El treball presentat utilitza narrador omniscient o no adopta la 1a persona.	El text presentat no té res a veure amb una narració coral i no té en compte el que han fet els companys.
Adequació normativa (10%)	El text ha sigut redactada amb completa correcció normativa. A més empra un llenguatge ric relacionat amb els elements de misteris.	Si bé hi ha algunes errades ortogràfiques en el text, el resultat és entenedor i correcte.	El text té una quantitat considerable d'errades gramaticals però guarda, almenys, una mínima correcció normativa.	El text presenta una completa descurança normativa.
Contingut (20%)	El text és molt original, creatiu i conté nombrosos elements de la temàtica proposada.	El text és original i conté suficients elements de la temàtica proposada.	El text no és original i a penes conté elements de la temàtica proposada	El text ni és original ni conté cap element de la temàtica proposada.

AA12: Treball sobre una aspecte de la novel·la (50%)

Aspectes formals	Molt adequat	Adequat	Poc adequat	Gens adequat
Documentació i ús de les TIC (20%)	L'alumne ha realitzat una bona investigació, profunda i consistent sobre l'aspecte a tractar	L'alumne ha realitzat una investigació sobre l'aspecte a tractar	L'alumne no ha investigat prou sobre l'aspecte a tractar	L'alumnat no ha realitzat cap a investigació sobre l'aspecte a tractar

Adequació normativa (10%)	El text ha sigut redactada amb completa correcció normativa. A més empra un llenguatge ric.	Si bé hi ha algunes errades ortogràfiques en el text, el resultat és entenedor i correcte.	El text té una quantitat considerable d'errades gramaticals però guarda, almenys, una mínima correcció normativa.	El text presenta una completa descurança normativa.
Anàlisi i interpretació de l'aspecte de l'obra escollit	L'alumne ha fet una anàlisi correcta i exhaustiva de l'aspecte de l'obra escollit	L'alumne ha comprés i analitzat de forma suficient l'aspecte de l'obra escollit	L'alumne ha comprés superficialment alguns trets de l'aspecte de l'obra escollit	L'alumne no ha sabut analitzar cap tret de l'aspecte de l'obra escollit.

4. PLANIFICACIÓ D'ACTIVITATS

4.1 Planificació general al voltant de la ruta

ACTIVITAT	LLOC	ORGANITZACIÓ	TEMPS	RECURSOS	OBJECTIUS
<i>ABANS DE LA LECTURA</i>					
AP1. ESCOLTA ACTIVA: INTERPRETACIÓ DE <i>EL CORB</i> (E. A. POE) EN YOUTUBE	Classe	Grup-classe	20'	Ordinador, projector, altaveus	OG1, OE6, OG8, OE10
AP2. PRODUCCIÓ ESCRITA: I A TU, QUÈ ET FA POR?	Classe i fora de classe	Individual	60'	Ordinador, projector, altaveus, fotocòpia de l'enunciat (on s'ha d'escriure la P. E)	OG1, OG3, OG5, OE6, OG7, OE10
AP3. CONTA'M UNA HISTÒRIA ESTRANYA DEL TEU BARRI/POBLE	Barri o poble dels alumnes i classe	Parelles	1h30'	Banda Sonora <i>Dràcula</i> , ordinador, altaveus, <i>Llegendes de la ciutat de València</i> (V. G. Labrado)	OG1, OE1, OG2, OE2, OG3, OG4, OE5, OG6, OE6, OG7, OE8, OG9, OE9, OE10

ACTIVITAT	LLOC	ORGANITZACIÓ	TEMPS	RECURSOS	OBJECTIUS
AP4. ELS EXORDIS DE MANEL ÀLAMO: L'ACTOR I L'AUTOR A CLASSE	Classe	Grup-classe	30'	<i>Quan arriba el crepuscle</i>	OG1, OE1, OE3, OE4, OE6
DURANT LA LECTURA					
AR5. APROXIMANT-SE A L'ESQUELET DE LA NOVEL·LA: EXORDI, NARRACIÓ DISRUPTIVA I POLIFONIA	Classe	Grup-classe Grups de 5 o 6 3 grups de 7	55'	<i>Quan arriba el crepuscle</i> , Fotocòpia	OG1, OE1, OG2, OE3, OG4, OE4, OE6, OG9
AR6. LA INTERTEXTUALITAT A L'AULA: L'HOMENATGE A DRÀCULA DE MANEL ÀLAMO	Classe	Grup-classe Individual	55'	Ordinador, altaveus, projector, fotocòpia	OG1, OE1, OE3, OE4, OE5, OG6, OE6, OG7, OG9, OE9
DESPRÉS DE LA LECTURA I ABANS DE LA RUTA					
AR7. SOMNI, HIPNOSI O TELEPATIA?	Classe	Parelles 4 grups de 5 o 6 Individual Grup-classe	55'	<i>Quan arriba el crepuscle</i> , <i>Dràcula</i> B. Stoker (Bromera)	OG1, OE1, OG2, OE3, OG4, OE4, OE6, OG7, OG8, OG9
AR8. REPRESENTACIÓ DEL FRAGMENT QUE DESENCADENA LA NARRACIÓ	Plaça del Carme i voltats	Individual Grups	15'	Fotocòpies de fragments seleccionats, peces de roba, decoració, càmeres de vídeo	OG1, OE1, OG2, OE2, OE3, OG4, OE4, OE6, OG7, OE8, OG9
AR9. REPRESENTACIÓ DE L'ÚLTIMA ESCENA A VIVERS	Jardí de Vivers	Individual Grups	20'	Fotocòpies de fragments seleccionats, peces de roba, decoració, càmeres de vídeo	OG1, OE1, OG2, OE2, OE3, OG4, OE4, OE6, OG7, OE8, OG9
AR10. LECTURA D'UN FRAGMENT AL CEMENTERI I RECERCA DE TOMBES	Cementeri i voltants	Grup-classe Parelles	20'	4 roses roges, càmeres de vídeo fotocòpies de fragments seleccionats	OG1, OG2, OE2, OE3, OG4, OE4, OE6, OG7, OG9, OE8

ACTIVITAT	LLOC	ORGANITZACIÓ	TEMPS	RECURSOS	OBJECTIUS
<i>DESPRÉS DE LA RUTA</i>					
AA11. NARRACIÓ COL·LECTIVA	Classe	Grup-classe Individual	2h 50	Un quadern en blanc	OG1, OE1, OG2, OG3, OG5, OE6, OE7, OG10
AA12. TREBALL SOBRE UN ASPECTE DE LA NOVEL·LA	Fora de classe	Individual	4h	Bibliografia complementària per a oferir	OG1, OE1, OG3, OE3, OE6, OE4, OG5, OG9

4.2. Activitats de preparació

4.2.1. Activitats prèvies a la lectura

AP1. ESCOLTA ACTIVA: INTERPRETACIÓ DE *EL CORB* (E. ALLAN POE) EN YOUTUBE

Per a entrar en contacte amb les històries de terror, l'alumnat escoltarà una interpretació del poema d'Edgar Allan Poe titulat *El corb*, feta per D'Art Produccions (una associació de professionals teatrals amb un clar activisme cultural). Per a realitzar aquesta activitat apagarem els llums de l'aula i convidarem els alumnes a tancar els ulls perquè es concentren en el relat. Després d'escoltar-lo, comentarem de forma conjunta què els ha agradat o sorprès de la història i se'ls demanarà que proposen elements literaris que creuen que hauria de tindre una història de terror per a complir el seu objectiu principal (fer por). Com a docents, guiarem la direcció del debat amb preguntes que incentiven la participació del grup, però en tant que l'objectiu de l'activitat és crear interès al voltant de la temàtica del misteri, no es valorarà l'encert ni es corregiran les hipotètiques característiques de la literatura de terror.

AP2. PRODUCCIÓ ESCRITA: I A TU, QUÈ ET FA POR?

Demaneu als alumnes que realitzen de forma individual una redacció sobre la por des d'un punt de vista personal. Tindre por no és una característica que estiga ben considerada socialment, sol ser motiu de burla o vergonya, sobretot en el gènere masculí. Per tant, hem de predir certa reticència a escriure obertament sobre les pròpies pors i tractar d'invertir la predisposició. Per això, abans d'exposar la tasca, posarem un

vídeo de Youtube, que és una pràctica realitzada per uns estudiants de la Universitat Pompeu Fabra, on diverses persones contesten la mateixa pregunta que constitueix el títol d'aquesta activitat. A més, proporcionem en l'aula una fotocòpia (veure els annexos) amb enunciat que, a més de guiar la producció escrita, també té l'objectiu de naturalitzar la por, traient-li el component tabú.

AP3. CONTA'M UNA HISTÒRIA ESTRANYA DEL TEU BARRI O POBLE

Per parelles que es conformarien segons la proximitat entre domicilis, els alumnes han de cercar —ja siga preguntant al veïnat o buscant altres fonts d'informació— històries i llegendes del seu entorn més pròxim, de les quals s'ha d'elegir una (entre els dos components del grup) per a relatar-la a l'aula. Durant el procés de recerca, el docent apuntarà que és aconsellable que els alumnes consulten amb el professor les seues troballes. Si algun alumne no trobara informació sobre històries o llegendes li proporcionariem el llibre de *Llegendes de la ciutat de València*, de Víctor Gómez Labrado, sempre que fóra de la ciutat.

Seguidament, el docent proporcionarà als alumnes l'enllaç d'un programa radiofònic, el *Violí Roig*, dedicat a la magistral banda sonora de l'adaptació cinematogràfica de *Dràcula* de Francis Ford Coppola, on es comenta cada una de les deu cançons que la componen, per tal que cada parella trie una cançó com a la seua pròpia banda sonora per a la interpretació oral de la llegenda que es durà a terme en classe. A més, paral·lelament l'alumnat entrarà en contacte amb l'argument de l'obra de Bram Stoker.

En primer lloc, els estudiants hauran d'escollir la cançó que els sembla més adequada com a fons del relat que efectuaran i comunicar-li-ho al docent; en segon lloc, hauran de practicar la narració oral amb l'acompanyament musical, intentant quadrar els canvis de ritme i les sensacions del relat de la història amb els de la cançó.

Finalment, els alumnes contaràn la història a classe, mentre sona el tema escollit, amb els llums apagats i unes candeles al centre de l'aula al voltant de les quals ens asseurem, com tants altres que, reunits prop del foc, narraven i escoltaven històries. Una vegada hagen exposat totes les parelles, compartiran amb els seus companys el per què de l'elecció de la història o llegenda i el per què de la cançó triada.

AP4. ELS EXORDIS DE MANEL ÁLAMO: L'ACTOR I L'AUTOR A CLASSE

Aquesta és la primera activitat que té relació amb la lectura, que és el centre a partir del qual s'estructura la nostra seqüència didàctica i la ruta literària. L'autor del llibre ve a l'aula i adopta dos papers (no de forma simultània, primer un i després l'altre) i encarnarà dos tipus d'exordi. En principi parlarà com si fóra l'autor dins de l'obra, és a dir, serà el Manel Álamo que suposadament va investigar durant quatre anys els fets que envoltaren l'assassinat real d'una alumna del col·legi dels Escolapis i va arregar testimonis reals: tractarà de crear la mateixa expectació que es pretén amb la introducció del llibre. S'obrirà el primer torn de preguntes i després l'autor (l'investigador) eixirà de l'aula i llegirem la Introducció de *Quan arriba el crepuscle*.

Tot seguit, Manel Álamo tornarà a entrar a l'aula i serà qui és en realitat: l'escriptor de la novel·la, el que va inventar uns personatges ficticis, una trama i va elegir una forma de narració: l'expectació provindrà ara del procés d'escriptura d'una obra literària (i no del coneixement d'uns fets reals). En aquesta segona intervenció, Manel Álamo ens parlarà sobretot de l'elecció de la narració polifònica a partir dels personatges i del temps narratiu de l'obra (narració disruptiva), sense incidir massa en l'argument de l'obra, ja que encara no se l'han llegida.

4.3. Activitats de realització

4.3.1. Activitats durant la lectura

AR5. APROXIMANT-SE A L'ESQUELET DE LA NOVEL·LA: EXORDI, NARRACIÓ DISRUPTIVA I POLIFONIA

Per a aquesta activitat, demanem als alumnes que porten llegits els primers dos capítols de la novel·la. L'objectiu d'aquesta activitat seria aprofundir sobre alguns aspectes formals de la novel·la que caracteritzen l'obra i estaria dividida en dues parts. Primerament, i amb la intenció que hi haja un explícit fil conductor entre les diferents activitats, reflexionem conjuntament en veu alta sobre la diferència entre les dues intervencions de Manel Álamo en l'activitat anterior. En grups de cinc i recolzant-se en la introducció de la novel·la (que ja llegírem en l'activitat anterior), els convidem a compartir amb els companys l'efecte que experimentaren com a lectors en llegir-la. Ho

posem en comú i els animem a deduir, de forma oral i tots junts, els possibles objectius d'un exordi i els anotem a la pissarra.

Després passem a tractar el punt de vista i el temps de la narració en la novel·la a partir de les diferents narracions sobre el fet que desencadena la història: l'assassinat d'Àngela. En primer lloc, llegim conjuntament i en veu alta les tres narracions sobre la mort d'Àngela (tenim en compte que ja ho han d'haver llegit a casa): la narració de Quelo Albert (capítol 1, pp. 13-15), la notícia del periòdic (capítol 1 pp. 15-16) i el diari de David Muntaner (capítol 2, pp. 21-24). En segon lloc, dividim la classe en tres grups i cadascun queda encarregat d'anotar esquemàticament la informació apareguda en la narració pertinent (narració, notícia, diari) i compartir-la amb els companys.

A continuació, es demana que es compare l'estil de les tres narracions i que es pense en una característica que la polifonia pot oferir en la narració d'una història per a compartir amb la resta de la classe. Tot seguit, dibuixem a la pissarra una línia del temps on únicament està assenyalat l'assassinat d'Àngela i demanem a l'alumnat que situe les tres narracions (des del punt de vista del temps en el qual parla el respectiu narrador) i justifique les posicions.

AR6. LA INTERTEXTUALITAT A L'AULA: L'HOMENATGE A DRÀCULA DE MANEL ÀLAMO

La segona part de *Quan arriba el crepuscle* comença amb una cita de *Dràcula*, de Bram Stoker: «Perquè els mort viatgen ràpid», però no és l'única referència a aquesta obra. Demanem als alumnes que busquen per parelles durant 15 minuts (cadascú amb el seu llibre) els fragments de l'obra d'Àlamo en la qual apareix citada l'obra de *Dràcula*. Una vegada els han situats, es posen en comú les troballes i es completen els fragments, si cal.

Abans de continuar, preguntem en veu alta quants alumnes han llegit l'obra de *Dràcula* de Bram Stoker (suposem que hi seran pocs, perquè ja ens hem informat que cap docent els ha manat aquest llibre com a lectura obligatòria). Tot seguit, sol·licitem als estudiants que sí que han llegit el llibre, que no participen activament en la següent activitat, en la qual preguntarem a l'alumnat què coneixen de la figura de Dràcula per tal que contesten en veu alta i conjuntament, de manera que la informació que comente un company pugui refrescar la memòria a un altre.

Animarem als estudiants a contestar sense tindre por a equivocar-se i anirem apuntant en la pissarra les respostes. Amb les característiques anotades preguntarem als estudiants com han arribat a intuir tots els trets del personatge de Dràcula si no han llegit la obra. Escoltarem totes les seues opinions i, de forma simultània, el docent anirà fent una llista en un document de Word que estarà projectat (perquè tots el puguen veure) de totes les versions, adaptacions, reescriptures i aparicions de Dràcula en la literatura (tots els gèneres possibles), el cinema, les sèries televisives, que els estudiants vagen comentant .

L'objectiu d'aquesta activitat, en concret, es fer veure als alumnes que Dràcula és una figura que forma part de l'imaginari col·lectiu i no és imprescindible haver llegit l'obra original per conèixer-la (tot i que s'apunta que es molt recomanable): aquest és el quid de la intertextualitat en les figures mítiques. Per a uns alumnes que hagen estudiat la literatura des de la idea de la idea de l'autoria romàntica, i des d'un punt de vista historicista, no és gens fàcil que cale aquesta idea, per tant, pel moment, ens conformarem amb que s'intuïska la idea de la pervivència de certes figures al llarg de la història en diferents manifestacions artístiques.

Una vegada s'han anotat les suposades característiques de Dràcula (que els alumnes que no havien llegit l'obra de Stoker han proposat), projectarem un vídeo anomenat «Llibres que no ens podem perdre» del programa *Els Matins* de TV3 on Laurà Borràs (lingüista i professora) ens presenta l'obra de *Dràcula* de Bram Stoker. Abans de posar el vídeo advertim als alumnes que després hauran de contestar a unes preguntes individualment.

Després de la primera visualització aclarim el terme «novel·la epistolar», preguntem si coneixien l'adaptació cinematogràfica de Francis Ford Coppola de la qual parla Laura Borràs, i s'explica que és una adaptació cinematogràfica del llibre. A continuació repartim una fotocòpia amb unes preguntes sobre el vídeo, i s'aconsella que les lligem abans que el tornem a posar. Després preguntem a la classe si recorden què va dir Manuel Àlamo sobre el seu llibre, en relació a Dràcula, el dia que va vindre a classe (AP4). Si ningú té la resposta la proporcionem: l'autor va dir que era un homenatge a l'obra de Bram Stoker (una de les seues obres favorites); i se'ls anima a proposar per què diu això l'autor.

Finalment, demanem als alumnes que, amb el que saben i per a la següent sessió, tracten de trobar similituds entre *Quan arriba el crepuscle* i *Dràcula* (ja siga el llibre o l'adaptació cinematogràfica). Per a realitzar la tasca s'aconsella fullejar l'obra de Stoker

per veure com està narrada i mirar quins capítols la componen i veure pel·lícula de Coppola. Si calguera el professor proporcionaria ambdós materials (la pel·lícula de Coppola doblada al català).

4.3.2. Activitats posteriors a la lectura i prèvies a la ruta

AR7. SOMNI, HIPNOSI O TELEPATIA

En aquesta activitat deixariem 10 minuts perquè l'alumnat buscara per parelles fragments de l'obra en què dos personatges principals (David i Helena) contenen els seus suposats somnis. Després de la posada en comú, dividirem la classe en quatre grups, els assignariem a cadascun un dels quatre relats del somni que hi ha en la novel·la, i els demanariem que el llegiren individualment.

Després, entre tots els components del grup, haurien de contar-lo als companys sense mirar el llibre. Fet açò, repartirem dos capítols d'una adaptació a la novel·la de Dràcula de Bram Stoker de l'editorial Bromera, que es titulen «Somnàmbula» i «Hipnosi» i els llegirem conjuntament per torns.

L'objectiu de repartir aquests capítols, a més de fer palesa la intertextualitat tractada en l'activitat anterior, seria que els alumnes prengueren consciència que el poder vampíric vinculat als somnis (el poder telepàtic) és una picada d'ullet que l'autor de *Quan arriba el crepuscle* li fa a Bram Stoker, perpetuant la caracterització que aquell va realitzar, creant al vampir literari més conegut de la història. Val a dir que aquest poder ja no es representa amb tanta assiduïtat en les obres de vampirs contemporànies.

Per a finalitzar la classe debatriem conjuntament sobre quin és l'estat dels personatges, dels fragments tractats en la primera part de la classe, quan se suposa que estan dormits: estan somiant, sent hipnotitzats o establint una comunicació telepàtica involuntària amb el vampir?

4.3.3. Activitats durant la ruta

AR8. REPRESENTACIÓ DEL FRAGMENT QUE DESENCADENA LA NARRACIÓ

Aquesta activitat tindria lloc a la plaça del Carme, que és el tercer espai que es visitaria en la ruta. Consistiria en la dramatització del relat de David Muntaner (al seu diari personal) sobre l'assassinat de Àngela. Per a dur-la a terme utilitzaríem una de les tres

narracions que havíem treballat prèviament a classe (en la segona part de la AR5), la del diari de David Muntaner (capítol 2, pp. 21-24) i la dels espais i l'itinerari que efectuen els personatges principals. Els estudiants haurien estudiat prèviament els diàlegs i les accions dels personatges i un alumne s'encarregaria de narrar els pensaments de David i alhora dos alumnes més s'encarregarien de gravar l'escena.

AR9. REPRESENTACIÓ DE L'ÚLTIMA ESCENA A VIVERS

Aquesta activitat es desenrotllaria en els Vivers, que és el nové espai que es visitaria en la ruta, i un dels espais més importants de la novel·la, ja que acull l'última escena de l'obra i el desenllaç de la història. Hem decidit representar aquest fragment perquè, a més de ser la conclusió de l'obra, és una escena que concentra molta tensió i hi participen molts personatges (de forma que molts alumnes haurien d'intervindre).

Prèviament, els papers s'haurien repartit a classe, s'haurien practicat els diàlegs (durant una mitja sessió) i s'hauria marcat conjuntament (amb el projector) l'itinerari que efectuen els personatges principals a la novel·la amb l'aplicació de Mymaps. A més de repartir els papers dels personatges entre els alumnes, també hauríem marcat en el llibre aquells fragments que no es pogueren representar, per tal que els narraren en veu alta i, de forma simultània a la representació, tres alumnes s'encarregarien d'un dels tres testimonis que relaten l'escena en la novel·la (veure annexos). A més, dos alumnes s'encarregarien de gravar l'escena.

AR10. LECTURA D'UN FRAGMENT AL CEMENTERI I RECERCA DE TOMBES DE MORTS PREMATURES

Aquesta activitat es desenvoluparia en el cementeri de València, que és el tercer espai que es visitaria en la ruta. Abans d'arribar, durant el trajecte en metro que ens duria des d'Aragó fins a Safranar, representàriem el diàleg entre David Muntaner i el seu oncle, Quelo Albert, en el qual el primer li demana desviar la ruta per a anar al cementeri a deixar flors en la tomba de la seua amiga morta.

Una vegada arribàrem a la parada, aniríem prop d'una floristeria que prèviament el docent hauria localitzat i un alumne llegiria el fragment que conta que David ix corrent del cotxe i torna amb un ram de roses roges (p. 49). Un alumne faria exactament el que fa David a la novel·la (però no compraria un ram, sinó quatre roses roges).

Després aniríem al cementeri, i una volta allí, un estudiant llegiria el fragment en què els protagonistes descobreixen que la tomba d'Àngela està oberta i el seu cadàver desaparegut. En aquest fragment de l'obra, quan David veu la tomba suposadament profanada, se li cau el ram a terra. Nosaltres deixaríem caure també les roses a terra i demanaríem a huit alumnes —els que hagueren tingut menys participació a la ruta— que s'organitzaren per parelles i arreplegaren les roses.

Els demanaríem, en acabant, que sense fer massa soroll i guardant tot el respecte possible, buscaren una tomba d'una persona que haguera mort jove, memoritzaren el seu nom i l'any en què va morir i li deixaren allí la rosa, en representació de l'acció que el personatge de David mai va arribar a fer.

D'altra banda, a la porta del cementeri, entre dos alumnes llegirien la notícia sobre la desaparició del cadàver d'Àngela (pp. 52-53) i després, en el trajecte en metro des de Safranar a La Canyada (l'últim punt de la ruta) pregaríem a les huit persones, que prèviament havien realitzat la tasca de les flors, que compartiren amb tots els noms i la data de la mort de les tombes on havien deixat la rosa i que provaren a conjeturar la causa de la mort.

4.4. Activitats d'avaluació

4.2.3. Activitats posteriors a la ruta

AA11. NARRACIÓ COL·LECTIVA

La primera activitat d'avaluació consisteix a fer una narració escrita col·lectiva en la qual participarien tots els alumnes de la classe, l'ordre d'escriptura és determinada de forma aleatòria abans de començar l'escriptura, per tal que els estudiants pogueren calcular en quin punt de la narració s'haurien d'incorporar i organitzar-se. S'escriurà en un quadern en blanc, que proporcionarà el docent, i constarà d'onze cares on cadascú pot escriure, com a màxim, mitja cara. El quadern es deixarà sempre a l'aula, de forma que l'alumnat pugui consultar la narració en tot moment i dissenyar així la seua possible aportació (encara que falte temps per al seu torn).

Amb tot, hi hauria diverses condicions a nivell de contingut. En primer lloc, la narració partiria, així com ocorre a la novel·la de Manel Àlamo, de l'assassinat d'un company o companya de la classe (els alumnes que hagueren de començar la narració elegirien el company que seria assassinat).

Es comenta, a més, que no poden haver-hi més de quatre morts a la trama i que els següents elements han d'aparèixer a la trama: uns cristalls trencats, una màscara, el soroll d'una trompeta, el mateix docent i un circ.

Quant a l'aspecte formal, la segona condició seria l'ús de la narració polifònica a partir de narracions en primera persona o distints tipus de documents (per exemple notícies, retalls de premsa, diaris, etc.), és a dir, no seria possible utilitzar el narrador omniscient.

S'aconsella als alumnes que siguin creatius i no tinguin por d'equivocar-se. Tot i que no som molt partidaris de prohibir, en aquest cas, no deixariem que repetiren qualsevol element de les narracions anteriors, per tal d'afavorir la imaginació. Al capdavall, els alumnes serien els encarregats de supervisar que es compliren les condicions: abans de compondre la part de la història que els pertoca revisarien la part del company anterior. De forma que aquesta activitat seria, alhora, individual i col·lectiva i a més inclouria la coavaluació.

AA12. TREBALL SOBRE UN ASPECTE DE LA NOVEL·LA

Finalment, per tal d'avaluar els coneixements adquirits, es proposa un treball de realització individual on els alumnes haurien d'analitzar un aspecte de la novel·la. El docent proposaria certs temes per tal de guiar els estudiants, però es donaria llibertat per a proposar una temàtica que el docent hauria de donar per vàlida.

Les propostes orientatives que plantejaria el docent serien les següents: l'erotisme o els amors impossibles, el temps en la novel·la, el paper dels somnis, la narració coral a partir dels personatges i l'estructura del llibre. Una vegada elegit el tema, el professor proporcionaria als estudiants bibliografia complementària per si volgueren ampliar la informació. A més, es concertarien converses sobre el procés del treball a l'aula, en les quals el docent tractaria de donar resposta als dubtes que a l'alumnat li pogueren anant sorgint.

5. RUTA LITERÀRIA

5.1. Planificació de la jornada

Com ja s'ha explicat anteriorment, la idea és que la ruta es duga a terme a la tardor, al primer quadrimestre, per tal que l'atmosfera i l'ambientació servisquen per acostar l'alumnat a l'esperit de la novel·la, que té predominantment un to obscur, nocturn i caracteritzat pels colors foscos i els ambients tenebrosos. No debades, el títol de l'obra i la portada de *Quan arriba el crepuscle* ens donen, ja d'entrada, una bona pista de l'ambient que l'autor vol generar.

Així doncs, amb l'objectiu d'aprofundir encara més en eixa ambientació tenebrosa, la nostra proposta de ruta es realitza per la vesprada, tenint en compte que en l'època de l'any de la qual parlem comença a fer-se de nit a hores prematures i que, per tant, al voltant de les 18:30-19:00 hores la foscor és ja total i la ciutat queda il·luminada ja només per la llum dels fanals.

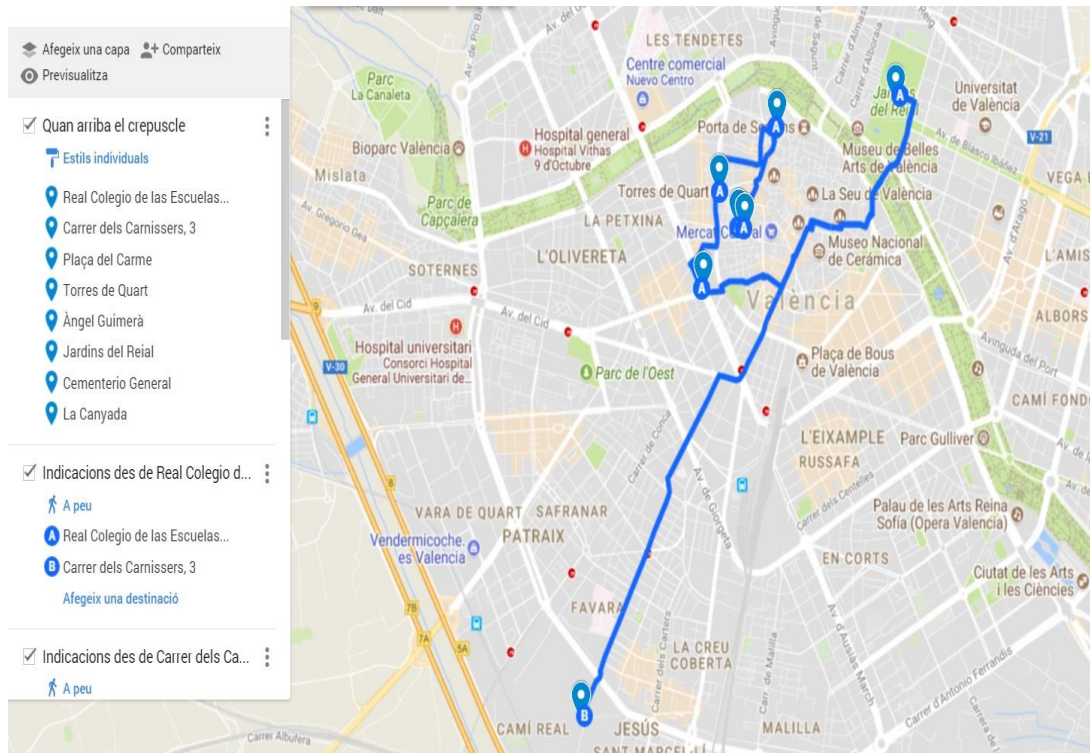
El primer que cal tindre en compte per a la nostra ruta és que caldrà utilitzar el transport públic i, així, intentarem endinsar-los i conscienciar-los de la importància de la mobilitat sostenible. Per aquest motiu, és recomanable que l'alumnat participant dispose d'un abonament de metro de targeta Tuin (10€), que valdria tant per als desplaçaments per València com per a anar a La Canyada de Paterna.

També és important que porten calçat i roba còmoda, ja que gran part del recorregut de la ruta es farà caminant, així com roba d'abric, per l'època de l'any i a les hores en què es desenvoluparà la ruta, que inclourà moments posteriors a la posta de sol. Així mateix, el berenar el durà cada alumne de casa i el prendrem en la parada que farem als Jardins de Vivers.

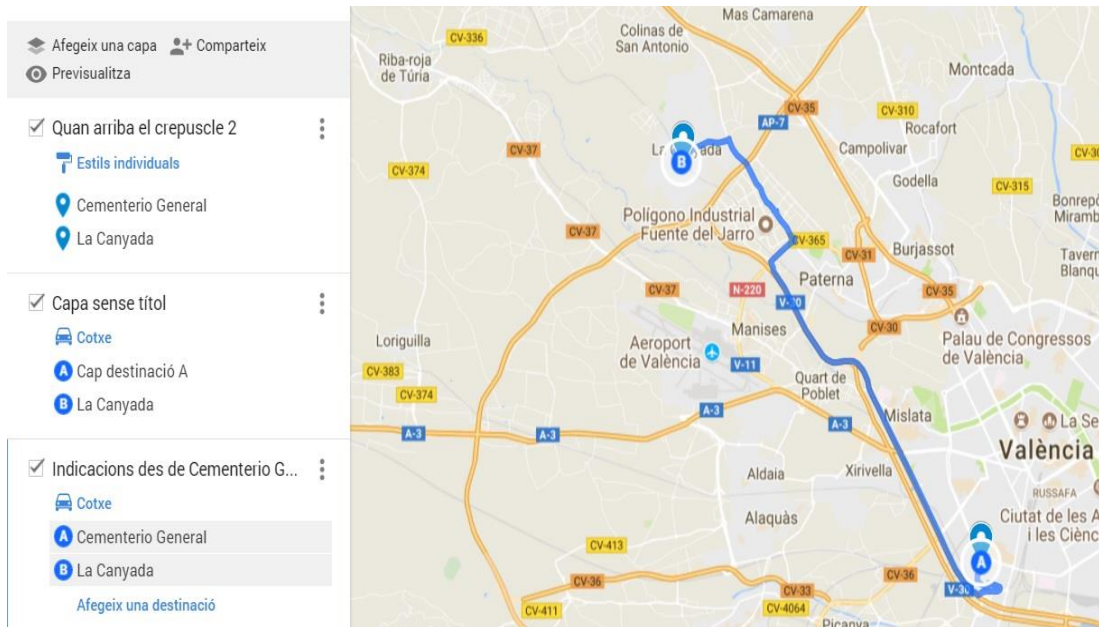
D'altra banda, l'alumnat també portarà a la seua motxilla els fragments seleccionats per part del professor, càmeres de vídeo, una botella d'aigua, una tauleta i un altaveu menut. Aquests elements es repartirien en funció dels seus interessos i dels participants que volgueren realitzar aquesta ruta.

5.2. Punts de la ruta

Ruta per València

De Safranar a La Canyada (32 minuts) + Passeig Parc Natural del Túria : 60'

- 1) **Real Colegio de las Escuelas Pías**
- 2) **Número 3 del carrer Carnissers**
- 3) **Plaça del Carme**
- 4) **Torres de Quart**
- 5) **Guillem de Castro**
- 6) **Carrer Quart**
- 7) **Àngel Guimerà- Gran Via de Ferran el Catòlic**
- 9) **Jardins del Reial o Vivers**
- 9) **Cementeri General de València**
- 10) **La Canyada**

La ruta començaria a les 16:00 hores al col·legi dels Escolapis del carrer Carnissers de València, centre de l'alumnat de 4t d'ESO que protagonitzaria el nostre projecte i centre també dels protagonistes de l'obra d'Àlamo. Creiem que és una bona hora per a començar a passar pels llocs que requereixen més llum, per a ser apreciats adequadament, i deixar els més tenebrosos per al final.

Real Colegio de las Escuelas Pías El col·legi està ubicat en un històric edifici amb forma de paral·lelogram ubicat al número 6 del carrer Carnissers, i data del segle XVIII.

Façana de l'edifici del Real Colegio de las Escuelas Pías, al carrer Carnissers.

Número 3 del carrer Carnissers de València.

Des del col·legi, i amb un breu passeig de menys d'un minut, ens traslladarem a la segona parada del recorregut, també al mateix carrer Carnissers: el número 3 d'aquesta via, que juga un important paper en la trama de la novel·la, ja que és ací on viu Padilla, l'odiat professor de David que acaba resultant ser, finalment, un guerrer enviat des de l'altre món per tal d'acabar amb Poplar. És en aquest pis on Pilar, la psicòloga, es cola i acaba descobrint l'autèntica identitat de Padilla.

La tercera parada és un dels llocs clau de la novel·la: la plaça del Carme, el lloc on apareix el cos d'Àngela, que ha sigut estranyament assassinada. Aquest fet és el que desencadena tota la història i per això es tracta d'una de les localitzacions més importants. En les immediacions de la plaça tenen lloc també altres esdeveniments ressenyables del llibre, com la festa al pub on David i Àngela es barallen -i que resulta ser l'última conversa entre ambdós abans de la mort d'ella-. El recorregut fins ací des del punt anterior es realitzarà a peu, i té una durada d'uns 9 minuts.

La plaça del Carme, amb el convent a la dreta.

Cal assenyalar ací una dada interessant. A la portada del llibre, de l'editorial Tabarca, es veu una imatge de la plaça del Carme, la qual cosa atorga una idea de la importància que aquest indret té a la novel·la. No obstant això, l'edifici que veiem en la fotografia no és l'elegit per l'autor per a il·lustrar la seua obra. Com ell mateix comenta, la seua tria hauria sigut el convent situat just enfront d'eixe edifici, la façana del qual està caracteritzada per les seues nombroses i prominents columnes, i "amb una lluna plena" de fons, afegeix. Ací tindrà lloc l'activitat AR8.

Des de la plaça del Carme ens traslladem a un dels monuments més emblemàtics de València, les torres de Quart. En 8 minuts de camí arribem a aquestes dues torres paral·leles, tot un tros d'història de la ciutat que data del segle XV, com a part de la muralla que la defensava, i que encara mostren les marques dels disparats de canons efectuats en diversos conflictes bèl·lics. En aquest escenari té lloc a la novel·la la primera cita entre Helena i el seu misteriós admirador, que finalment no és cap altre que el vampir Poplar.

Les torres de Quart.

La parada de metro d'Àngel Guimerà.

A continuació ens desplaçem, caminant altres 9 minuts, fins a la parada de metro d'Àngel Guimerà, passant pels carrers Quart i Guillem de Castro, a l'encreuament entre el carrer del mateix nom i la gran via de Ferran el Catòlic. Aquest lloc té una importància doble a la novel·la: és on es troba la casa d'Helena -escenari de la primera lluita entre Poplar i Padilla-, tot i que no se n'especifica el número exacte, i és també on

viu -resguardat en la mateixa entrada del metro- el pidolaire que explica al narrador els fets que va presenciar.

Arribats en aquest punt, farem ús per primera vegada en la ruta del transport públic. Després de la nostra parada a Àngel Guimerà, baixarem al metro per aquesta mateixa boca per a agafar la línia 3 o la línia 9 del suburbà, que cobreixen la ruta entre Riba-roja de Túria i Rafelbunyol, per a arribar uns 6 minuts després a la parada de Facultats. Després, des d'ací, caminarem altres 5 minuts per a arribar a la huitena parada, que són els Jardins del Reial, més coneguts com a Vivers, un altre indret històric de València l'origen del qual es remunta a l'època musulmana.

A més, es tracta d'un altre dels escenaris més destacats de la novel·la, ja que és ací on té lloc la trampa per tal d'enganyar el vampir Poplar i salvar les vides de David i Helena, així com la lluita final entre Padilla i l'antagonista de l'obra.

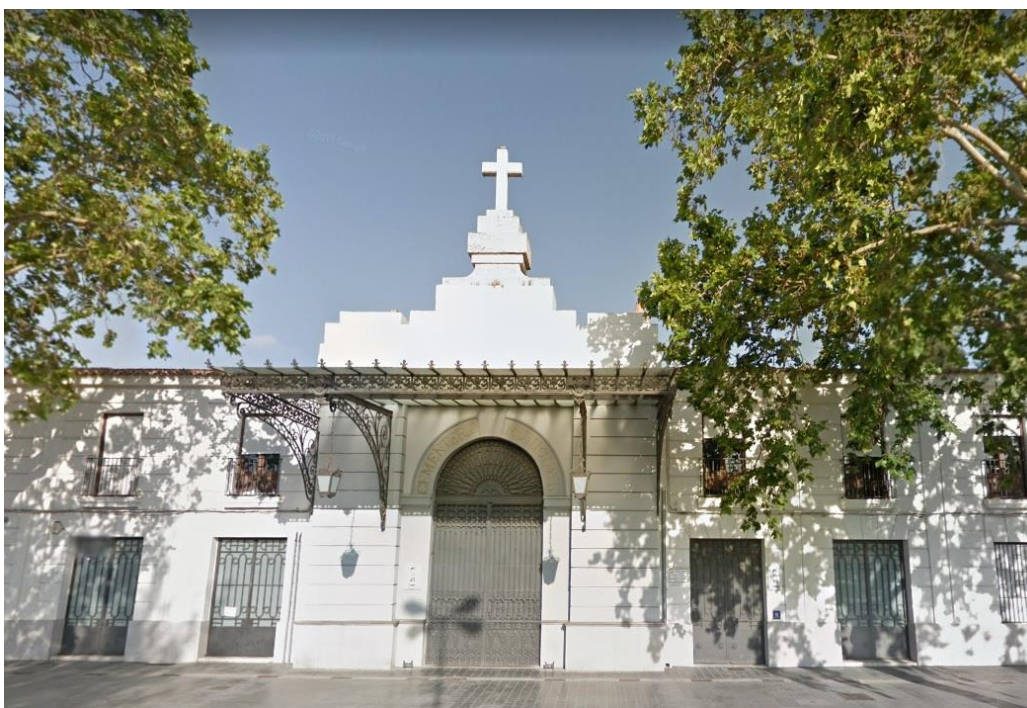

Els Jardins de Vivers, de nit.

Cal destacar que una vegada que el grup haja arribat a aquesta localització el sol haurà anat desapareixent, a poc a poc, amb el pas del temps, i la nit s'haurà obert camí. Així, l'activitat desenvolupada a Vivers, l'AR9, tindrà lloc ja a l'arribada del crepuscle, una circumstància impagable que ajudarà a generar un ambient en què l'alumnat participant en la ruta viurà aquest moment del recorregut en unes condicions el més paregudes possible a les que envolten als protagonistes de l'obra. Així mateix, durant la

tardor els jardins no tanquen fins a les 20:30 hores, per la qual cosa hi ha temps més que de sobra per a realitzar la visita i berenar tranquil·lament.

Continuem utilitzant el transport públic, el metro, perquè és el moment de desplaçar-nos fins a un altre lloc rellevant en la història de *Quan arriba el crepuscle*: el cementeri de València. Per a anar fins allà agafarem la línia 7 del metro en direcció cap a Torrent Avinguda, a la parada que hi ha en l'avinguda d'Aragó, que també apareix esmentada en la novel·la. El recorregut fins a l'estació de Safranar són 12 minuts i d'ací fins a les portes del cementeri tardem 5 minuts més.

Una de les entrades del cementeri de València.

Construït a començaments del segle XIX, aquest lloc protagonitza un moment de gran rellevància en el llibre, i que desencadena una de les trames principals de la història, l'escena en què Quelo i David acudeixen a visitar la tomba d'Àngela i realitzen un pertorbador descobriment: la tomba ha sigut oberta i el cos de la xica no hi és. Més endavant sabrem que la jove ha tornat a la vida convertida en vampiressa. En aquest punt, realitzaríem l'activitat AR10.

I arribem a l'última parada de la ruta, que ens porta per primera i última vegada dins del nostre itinerari fora de la ciutat de València. La nostra destinació es la urbanització de La Canyada, al terme municipal de Paterna, una zona residencial situada a uns 14 quilòmetres del centre de la capital del Túria. Anem fins allà agafant la línia 2

de metro -en direcció a Lliria-, pujant al metro a la parada de Safranar i baixant a la de La Canyada. El trajecte dura uns 32 minuts.

En una casa indeterminada d'aquesta urbanització és on resideix David, el protagonista de l'obra, i és ací també on tenen lloc alguns dels successos més importants i impactants de la història, com ara els dos atacs d'Àngela -ja convertida en vampiressa- a David, o el segrest del xic a mans del vampir Poplar en el tram final de la narració.

Parada de metro de la Canyada de la línia 2

El número o la ubicació exactes de la casa on viu David no apareixen reflectides en cap moment al llarg del llibre i, per tant, no és possible determinar amb exactitud quin és l'edifici on tenen lloc aquestos esdeveniments de la història. Per eixe motiu, la nostra última parada tindrà lloc front a un grup de vivendes unifamiliars similars a les descrites per Àlamo, al carrer 23 de la urbanització patenera, molt a prop de la parada de metro.

Tot seguit, partim cap al Parc Natural de Túria, en concret el bosc de la Vallesa de Mandor, que està ben a prop, per a poder gaudir de la natura abans de tornar a la ciutat de València, que és on finalitza la nostra ruta. Val a dir que el trajecte entre La Canyada i Àngel Guimerà era el que realitzava el protagonista per a anar a l'escola dels Escolapis.

5.3. Activitats no acadèmiques durant la ruta

Com s'ha dit abans, hi haurà una parada per a berenar durant la ruta. El berenar el portarà cada alumne de casa, i pot consistir en un entrepà, una peça de fruita, brioixeria o qualsevol altre aliment que siga fàcil de transportar i no coste molt de digerir. El berenar tindrà lloc als Jardins de Vivers, abans de les activitats que es duran a terme en eixa localització.

Una altra de les parades la realitzem en el bosc de la Vallesa, lloc on el qual finalitza la nostra ruta, perquè els alumnes puguen canviar d'aires, passegen un poc i puguen gaudir d'aquest paisatge de gran interès ecològic

6. CONCLUSIONS

La nostra ruta ha evolucionat molt des de la seua gènesi. En un primer moment, davant de l'ampli ventall de possibilitats a realitzar debatérem durant un determinat temps quina era la millor proposta per a realitzar una ruta literària. Comptat i debatut, finalment arribàrem a la conclusió que la millor alternativa era la novel·la de literatura juvenil *Quan arriba el crepuscle* de Manel Àlamo.

Aquesta ens ofereix, tot plegat, la possibilitat d'acostar la literatura valenciana i en valencià a un públic jove, que encara hui veu i viu les històries de vampirs i de misteri amb una cert fervor.

Així doncs, la planificació d'activitats ha anat sorgint després de la realització de la ruta, que visquérem amb interès atés de la proximitat dels llocs i la familiaritat que ens transmetien, ja que són relativament emblemàtics, en el cas de la ciutat de València, i harmoniosos i màgics en el cas del Parc Natural del Túria.

A més, la possibilitat que anara adreçat al mateix institut que és protagonista en l'obra ens semblava que era una bona idea. Aquesta novel·la de vampirs té com a principal influència *Dràcula*, a més d'algun conte gòtic del Romanticisme. Així mateix, la proximitat dels espais motiva la lectura, perquè no estem acostumats a llegir o veure històries que ocorren a València.

D'altra banda, alguns dels elements que han influenciat també a l'autor són la pel·lícula de *Dràcula* de Francis Ford Coppola de 1992 i algunes escenes, en especial quan una de les protagonistes es troba a l'hospital, que ens podrien recordar a l'*Exorcista*.

Com a curiositat volem assenyalar que la major part de noms dels personatges són homenatges a amics o familiars d'ell. Arual, per exemple, és Laura (la seua dona, al revés). Pilar Muñoz, és la presentadora de TVE (el seu germà –càmera de TV– va treballar amb ell a Gandia TV), Poplar significa Àlamo en anglés i Rofàs és Safor (la comarca del poble de sa mare).

Hem d'afegir que aquest treball, entre altres coses, ens ha ensenyat que el més important no és tindre clara la meta a assolir, que també, sinó el camí que cal fer per a arribar a ella. En aquest sentit, hem treballat i ens hem coordinat a l'hora de realitzar aquesta proposta de ruta literària planificant, organitzant i revisant el treball a fi d'obtindre el millor producte possible.

A més, hem sigut capaços d'avaluar el nostre treball de manera crítica orientant-lo especialment a l'aprenentatge de valors i gaudi de la lectura per part de l'alumnat. Al capdavant, intentem incentivar la lectura entre els més joves per mitjà d'una sèrie d'activitats que poden resultar interessants i en les quals els alumnes se senten participants i protagonistes.

És fonamental, doncs, que hui en dia, davant d'un món on pivoten les noves tecnologies en el pol d'atracció del jovent, segurament per damunt d'altres activitats com agafar un llibre i llegir, es proporcionen les ferramentes adients per tal que no es perda aquesta activitat intrínsecament lligada al desenvolupament cognitiu i personal de l'estudiant.

No menys important és la distribució de les activitats i dels materials que proporcionem abans, durant i després de la lectura. A més, també cal tenir en compte la dificultat diversa de les activitats a realitzar i els coneixements previs que tinga o no l'alumnat. Ara bé, en el nostre cas, creiem que són suficientment atractives perquè els alumnes s'impliquen en aquestes, i pel seu compte seguisquen llegint més enllà de les lectures obligatòries de l'institut, que és el que esperem.

Fet i fet, s'ha de tindre especial cura en els llibres que seleccionem per a treballar perquè podem aconseguir l'efecte contrari al que pretenem, és a dir, que els alumnes no vulguen llegir. És precisament el que succeeix i ha succeït durant molt de temps, però creiem que mitjançant una bona planificació de la lectura i de les activitats a realitzar es pot revertir açò i crear l'efecte que esperem: que els alumnes consideren atractiva la lectura, almenys en alguna de les seues vessants.

En conseqüència, creient en la importància de la lectura i de l'institut, l'espai on en molts casos es desenvolupa un adolescent, i tenint en compte la gran quantitat d'hores que passen dins d'aquest, és important irradiar una sèrie de valors primordials, com el foment de la lectura. Aleshores cal que donem exemples de bones pràctiques i despertar l'interés latent que, en major o menor mesura, tots tenim.

No obstant això, moltes vegades la falta de referents i el tracte poc adequat de l'animació lectora a les aules fa que molts alumnes mostren aversió als llibres. Aquest menysteniment es deu en moltes ocasions, com deíem, a la visió que es transmet per part del professor i les activitats poc innovadores i, inclús, complicades que difícilment casen amb els nous temps i amb els seus interessos.

Amb el nostre enfocament de *Quan arriba el crepuscle*, humilment, hem pretés desterrar les pràctiques tedioses i individualistes que no fomenten l'aprenentatge, la cooperació i la cohesió del grup i el foment de la lectura.

Al capdavant, aquesta ruta literària, tant la seua execució com el seu plantejament, ens ha fet avançar com a persones a nosaltres també. Sabem que encara no hem fet el primer pas dins del món de la docència, però també sabem que no som les mateixes persones que entraren a l'octubre a fer el màster en professor de secundària.

Malgrat tot, ara posseïm un coneixement mínim sobre com programar seqüències i també sabem què volem transmetre a l'alumnat. En suma, no sols ha canviat gradualment el treball que estem presentant, sinó que nosaltres mateixos ho hem fet. La realitat és que estem molt contents amb l'experiència viscuda i les coses que ens ha permés aprendre.

7. BIBLIOGRAFIA

ÁLAMO, Manel (2008), *Quan arriba el crepuscle*, València, Tabarca Llibres.

CORTÉS, Jesús (2005), *Dràcula*, Alzira, El Micalet Galàctic.

GALLARDÓ, María del Mar (2005), *Crear el hábito de leer: el relato heroico en la literatura juvenil*, Madrid, Narcea.

GISBERT, Francesc (2016), *Una història de la literatura infantil i juvenil valenciana*, Alzira, Bromera.

LABRADOR, Víctor (2009), *Llegendes de la ciutat de València*, Barcelona, l'Abadia de Montserrat.

SEVILLA, Ana (2017), *Educación multidisciplinar para la igualdad de género: perspectivas sociales, filológicas, artística y ambientales*, València, Universitat Politècnica de València

SOLDEVILA, Llorenç (2004), *Ruta literària de Miquel Martí i Pol*, Barcelona, Proa.

Recursos digitals

Interpretació del poema d'Edgar Allan Poe "El corb" realitzada per D'art Produccions:
<https://www.youtube.com/watch?v=sjlo6KltGAI>

Programa radiofònic "El violí roig" 18/03/2016 dedicat a la banda sonora de *Dràcula* de Francis Ford Coppola: <http://www.ccma.cat/catradio/alcarta/el-violí-vermell/dracula-de-bram-stoker-wojciech-kilar-1992/audio/913857/>

Vídeo de "Els matins" 16/11/2010 de l'espai de "Llibres que no ens podem perdre" protagonitzat per Laura Borràs, "Dràcula, l'obra clau de Bram Stoker":
<http://www.ccma.cat/tv3/alcarta/els-matins/dracula-lobra-clau-de-bram-stoker/video/3215550/>

ANNEXOS

AP2. PRODUCCIÓ ESCRITA: I A TU, QUÈ ET FA POR?

La por forma part de la naturalesa animal i humana i és un dels elements imprescindibles per a la supervivència de les espècies. Si no fórem capaços de detectar el perill, moriríem de seguida, ens extingiríem. No obstant això, els humans tenim pors molt diverses, que no necessàriament tenen relació amb situacions que posen en perill la nostra vida. Si hagueres d'eleger una, quina diries que és la teua por? Explica per què i/o conta una anècdota relacionada amb la mateixa. Extensió mínima: una pàgina.

AR7. REPRESENTACIÓ DEL FRAGMENT QUE DESENCADENA LA NARRACIÓ

Fragments de les distintes narracions del coneixement de l'assassinat d'Àngela

CAPÍTOL PRIMER

Narració de Quelo Albert

Eren les set i mitja del matí del diumenge 20 de febrer de l'any 2000; una data que des d'aleshores recorde tan bé com la del meu aniversari o la del dia que va morir mon pare... Plovia a bots i barrals i a penes circulaven dos o tres cotxes despistats per l'avinguda del Cid, on feia uns anys que vivia a soles, en un piset llogat d'uns trenta o quaranta metres. Aquell matí omplia la maleta amb roba per a tres dies. Me'n anava a Jaén a fer un nou reportatge sobre les cares de Bélmez. En aquella època treballava en una revista d'aquestes de temàtica paranormal i m'havien encarregat que m'acostara a veure què hi trobava.

Ja havia col·locat en la maleta la bossa d'endrec personal, el mapa de carreteres i el vell transistor que m'acompanyava en totes les aventures, quan, de sobte, va sonar el mòbil. Era Paula, la meua germana. La intuïció em va dir que aquella telefonada no podia dur-me bones notícies...

—Paula, què passa? Estàs bé? —vaig preguntar preparant-me per al pitjor.

—David... —va respondre amb la veu entretallada per les llàgrimes. Se'm va posar un nuc en la gola, quan vaig escoltar el nom del meu nebot.

—Què li ha passat?

La meua germana no responia. Començava a preocupar-me de veres.

—Paula, per l'amor de Déu no m'espantes... Ha passat alguna cosa?

—No has llegit la premsa encara? Ix en tots els diaris...

—No, no he llegit res... Per favor, Paula, vols dir-me que ha ocorregut! —la meua germana m'havia contagiada el nerviosisme.

Paula va tornar a plorar durant uns segons, després es va mocar i finalment, quasi sense veu, va començar a parlar.

—Anit David i tots els companys de classe... celebraven una festa en un pub del Carme per arreplegar diners per al viatge de fi de curs... Aleshores... Quina desgràcia Quelo! Quina tragèdia!

—Vols dir-me d'una vegada que li ha passat a David! Tinc l'ànima en un puny!

—Algú va matar Àngela! Quina tragèdia, Quelo, quina tragèdia!

—Què dius?... —em vaig quedar sense paraules. Àngela era una de les millors amigues del meu nebot. Es coneixien pràcticament des de la guarderia. Eren com un gla i carn. Mai feien un pla sense compartir l'u amb l'altre... Mare de Déu! No volia ni imaginar-me com ho estaria passant David.

—David està completament afonat... —va continuar Paula entre llàgrimes—. El pobre xiquet no s'ho trau del cap. Està tancat en l'habitació, cavil·lós, absent i amb la mirada perduda en l'infinit... Des d'anit encara no ha dit res... La policia va intentar fer-li algunes preguntes, però David no en va respondre cap... Està aterrit... Vine, ja saps que ets el seu ulllet dret! Et necessita, vine per favor!

—No et preocupes. Vaig cap allà, arribe en un quart...

Paula vivia amb el seu fill en un xalet no massa gran, ni tampoc excessivament xicotet a la Canyada, una zona d'urbanitzacions enclavada en plena natura, a uns vint quilòmetres de València. Estava divorciada. El seu exmarit els havia abandonat quan David tenia poc

més d'un any i se n'havia anat a viure a Holanda, amb una de les companyes de l'empresa on treballava. Fins aleshores Jaume, com li deien, havia sigut un marit ideal, un gendre exemplar i més que cunyat, un amic. Tot canvià quan ens assabentàrem que li havia fet una bessonada a la nova comercial.

Abans de pujar al cotxe, un ford escort que feia uns quants anys que demanava la jubilació, vaig passar pel quiosc i vaig comprar *EL PERIÒDIC*. Era la notícia que obria els successos. Mitja plana a tres columnes i una fotografia, en la qual apareixia el cadàver cobert per un llençol blanc, amb diverses taques de sang.

(Retall de *EL PERIÒDIC*, del diumenge 20 de febrer de 2000, adjuntat en la narració de Quelo)

UNA JOYE MOR ASSASSINADA EN EL CARME

TOT APUNTA A UN CRIM RITUAL

Àngela P.M. una jove de València de 18 anys, va morir anit brutalment assassinada a la plaça del Carme. Estava amb tots els companys de classe celebrant una festa de carnestoltes. En un moment de la nit, les amigues notaren l'absència i exiren a buscar-la. Malauradament la trobaren morta al costat de l'església. La policia encara no té una hipòtesi definida, però la setmana passada el delegat del govern va advertir de l'increment de l'activitat de sectes satàniques a València.

La festa va acabar de la pitjor manera. Ningú no es podia imaginar un final tan tràgic per a una nit que s'havia planejat per divertir-se i traure un poc de diners. Els alumnes dels col·legis celebraven la fi dels exàmens de la segona avaluació i, a més, havien organitzat una festa de disfresses per pagar-se el viatge de fi de curs a Amsterdam.

Però cap a les onze esclatà la tragèdia. Segons conten els veïns s'escoltà un crit aborronador en la plaça del Carme i acudí tota la gent ràpidament. Àngela P.M. estava en terra, inconscient, da-

...munt d'un toll de sang. Junt a ella, el jove que la va trobar, David M.A., segons els testimonis, molt amic de la víctima. El xicon estava agenollat, en estat de xoc i l'agafava de la mà.

En a penes deu minuts arribà la policia i una ambulància. Desgraciadament els metges només pogueren certificar la mort de la jove.

Les amigues no s'en van adonar de la desaparició

Teresa P.L. i Maria Josep P.B., dos de les millors amigues de l'assassinada, van comentar a EL PERIÒDIC que Angela va desaparèixer de sobte. "Havia estat amb nosaltres tota l'esona ballant i gaudint de la nit", va dir Teresa, "però d'un moment a un altre la vaig perdre de vista." "Em tocava convidar-la a mi, però quan vaig tornar amb els cubates, ja no hi estava", assegura Maria Josep.

Uns altres testimonis han manifestat que algú la va veure eixir del pub amb un xicon desconegut, que anava disfressat de cantant de rock. També hi ha qui diu que deu minuts abans de trobar-la morta, la van veure parlant amb el mòbil molt a prop de les torres de Serrans.

Un assassinat ritual

Fonts de la investigació han confirmat a EL PERIÒDIC que molt probablement es tracte d'un crim ritual. El cadàver presentava ferides en el coll, en els monyiques i en els turmells. A pesar d'aquestes evidències, la policia vol esperar a conèixer els resultats de l'autòpsia, per elaborar la primera hipòtesi.

Es dona la circumstància que la setmana passada el delegat del Govern va donar una conferència de premsa, en la qual va assegurar que s'havia detectat un augment en la presència de sectes satàniques en el País Valencià. En els últims dos mesos han crescut les profanacions de tombes a pobles de l'interior de la província de València. També a Castelló i Alacant s'han trobat restes de misses negres.

• *Profanacions de tombes*

Em vaig plantar en la Canyada amb tres volantades i dos accelerons. Vaig aparcar a unes desenes de metres de la porta del xalet. Com encara plovia, vaig agafar el paraigua i em vaig dirigir cap allí, tractant d'esquivar els tolls i el fang que havien convertit el carrer de Paula en un autèntic arrossar. Abans que em donara temps a tocar, Terry, el gos de la casa, un vell pastor alemany, em va reconèixer i començà a lladrar acostant-se a la tanca del jardí. Quasi immediatament la meua germana va obrir. No feia bona cara. Vaig acariciar a Terry darrere de les orelles, on més li agradava, i em vaig dirigir ràpidament cap a dins.

—Hola Paula... —vaig dir abraçant-la.

—Puja... Continua igual... Encara no s'ha mogut del llit.

David tenia l'habitació en el primer pis. Donava a la part de darrere del jardí. D'aquesta forma gaudia d'un poc més d'intimitat quan la mare rebia alguna visita. Vaig pujar els escalons tremolós. Jo mateix tenia l'ànima trencada. David era com un fill per a mi, per això se'm feia un nuc en la gola quan me l'imaginava tirat en el llit, recordant una i altra vegada tot el que havia ocorregut feia unes hores. Em encara un xiquet per assumir tot allò. Jo a la seua edat encara no havia pensat mai en la mort: això només els passava als vells del barri o als roïns de les pel·lícules de vaquers.

El vaig trobar gitat. Tenia els ulls oberts, però no mirava res. Respirava molt lentament i no movia ni un sol múscul. Estava paralitzat i atrapat en algun lloc de la nit anterior. Vaig seure al seu costat i li vaig acariciar els cabells.

—Com estàs bouet? —així era com li deïem de menudet, quan acaçava els coloms de la plaça de la Mare de Déu amb el cap cot. Ni em va mirar.

—Sé com et sents... —vaig continuar—. Als meus anys ja he hagut d'anar al soterrar d'uns quants amics... De massa. No és agradable. La mort és una merda! No respecta ningú. Hui et penses que ets el més gran, i demà, sense que ningú t'avise, al clot... Què vols que et diga? El món està ple de cabrons... Això que li han fet a la

CAPÍTOL SEGON

Diari de David Muntaner

Diumenge 20 febrer de 2000:

No sé què faig escrivint en aquesta llibreta. Quina rucada! "Escriu el que va passar, David", m'ha dit eixa psicòloga, "ja veuràs com et va bé". Ba, ba, ba, ba, ba! Jo no necessite cap psicòloga! Noestic boig! Només trist... Com ens ha pogut passar açò?

Fa mitja hora que se n'ha anat eixa guardiana de sonats. Ha vingut després de dinar. Ha dit que era amiga del *tio* Quelo. Després s'ha passat quaranta-cinc minuts donant-me la brasa: "que si és normal que em senta així, que si no em guarde res per a mi, que tal vegada no ho note, però no estic bé..." Com he d'estar bé? Acaben d'assasinar Angela!

Mitja hora abans, només mitja hora abans havíem estat junts; i després açò... Que injusta és la vida! Com pot existir un Déu que totere aquestes salvatjades... Com m'agradaria poder viatjar en el temps! Tornaria a eixe moment i faria les coses d'una altra manera. Que més dóna ara qui tenia la raó! Si no haguérem discutit ella no hauria eixit d'aquella manera del pub... i ara no estaria morta!

Reconec que sóc molt cabut, però ella no se'n queda arriere. Li vaig dir mil vegades que mantinguérem les distàncies... Almenys durant un temps. Helena no suportava veure'ns junts. Jo ho comprenc.

A mi tampoc em faria massa il·lusió, que tinguera tan bon rotllo amb un exnóvio. Sempre li dic que no hi ha res de què preocupar-se, però és molt gelosa. “El xicon de la meua cosina Raquel, acabà deixant-la per la seua ex... No em faràs tu això, veritat? Teniu massa secrets vosaltres dos.”

Però, com no havíem de tindre bon rotllo! Àngela i jo ens concixíem des de la guarderia, vam anar junts al col·legi... Després passà el que passà, es trencà i uns mesos més tard, quan s'oblidaren alguns mals rotllos, tornàrem a ser amics.

Anit havia acudit a la festa disfressada de bruixa. Roba fosca, cabells solts i maquillatge negre. “De bruixa bona, de les que no més encisen el cor”, ens va dir a Helena i a mi, quan entràrem al pub. No va ser un comentari massa afortunat. Helena li va dedicar una carassa de les seues, mirant-la fixament als ulls amb fàstic. “Tranquil·la gateta”, va respondre la bruixa, “hui no m'he portat l'encís del teu xicon”.

La festa estava en marxa. Sonaven les guitarras dels *Armagedon*: “*Ja està tot preparat, l'espectacle ha començat...*” la penya ballava movent els cabells d'un costat a l'altre, s'omplien més i més gots de whisky, rom i d'altres licors, barrejats amb cola, llima o taronja. El fum del cànnabis havia engolit les taules del fons, i enviava a viatges còsmics als intrèpids que s'aventuraven en calades profundes i festives. Alguns eixien dels servicis amb el nas inflamat i la boca barent, uns altres s'atrevien amb píndoles de colors estranys i efectes insospitats. “*Ja està tot preparat, l'espectacle ha començat...*”, els *Armagedon* tenien corda per a molta estona.

Helena i jo vam anar del gros i la flaca: amb *smoking*, barret i bastonets d'allò més elegants. Uns quants agafaren el paper de morts vivents, uns altres es pintaren la cara de pallaso i com no, molts xics es maquillaren i es col·locaren perruca i minifalda i algunes xiques optaren per l'uniforme militar i el bigot. Amb el tercer cubata allò era una barreja de cares i colors, rialles i situacions sense trellat.

Mitja hora després, aprofitant que Helena havia anat a saludar a

algú, no recorde ben bé a qui, Àngela s'acostà. Segurament duia més de tres i més de cinc *cubates* en el cos. “Hola grosset”, va dir besant-me i abraçant-se'm al coll.

—Àngela per l'amor de Déu... Estàs bé del cap? Què vols, fotre'm la nit?

—Ah —va dir fent-se l'ofesa—, que una amiga et bese i et faça *ca-rinyets* és fotre't la nit?

—Vinga Àngela, saps que si ens veu Helena em poses en un compromís...

—En un *compromís*, en un *compromís*—li costava molt vocalitzar— a la teua nòvia no pot entendre que som amics... Vaja merda de tia!

—Àngela, ahí t'has passat de la ratlla —l'ofés era jo—. Fes el favor de deixar-me tranquil.

—Ah, vols que et deixé? —va dir—. Mira, això faré... Que et donen!

Àngela va eixir del pub com va poder, deixant el dit cor en l'aire, ben visible, dibuixant un zigui-zaga en el seu recorregut i cridant algun impropri, que només ella va entendre.

Si poguera tornar a eixe instant! Ho vaig pensar un parell de vesperades: “vinga, no ha sigut per a tant, ves i demana-li perdó. És la teua amiga”. Però si ella era cabuda, jo cabut i mig. Quant em pedísc ara d'eixa discussió!

Just quan Àngela va eixir al carrer i la vaig perdre de vista caminant cap a la plaça, Helena va tornar. Em va besar i em va dir no sé què d'una excursió a no sé on, no sé quin cap de setmana, amb no sé qui. En eixe moment algú em va tocar l'esquena. Em vaig girar i em vaig topar amb un personatge molt alt, vestit tot de negre i emboticat en una capa, també de color fosc. S'amagava darrere d'unes ulleres de sol. Em va tallar el rotllo de colp.

—No pare de ballar, senyor Muntaner, no pare... Tranquil, no es tem a classe i hui no pense tirar-lo fora.

Era el de física! Per unes coses o altres em va costar un poc reco-

néixer-lo. Què feia aquell home en la festa? Qui havia sigut l'intrèpid que l'havia convidat? Si a dia de hui faig una llista de les persones que no em traguen, aquest estaria el primer, el segon, el tercer i el quart, segurament serien membres de la seua família.

—No em mire així —va dir—. Qualsevol diria que ha vist un fantasma.

Vaig mirar Helena abans de respondre i quan em vaig girar, aquell home havia desaparegut. Era com si s'haguera evaporat o se l'haguera engolit la terra. Un calfred em va recórrer tota l'esquena de punta a punta.

—Què et passa? —va preguntar Helena, en veure com se m'havia quedat la cara.

—No, no res... —vaig respondre dubtós—. El de física estava ací fa uns segons i ha desaparegut de sobre.

—Estàs segur? Jo no l'he vist.

En eixe moment vaig deixar el got que duia en una taula i li vaig respondre.

—Crec que estic bevent massa... Anem fora, necessite que em pegue l'aire.

Vam cixir. No hi havia ningú pel carrer. No sé si va ser produït de la meua borratxera o què, però em va semblar que el parc estava cobert per una estranya boira molt espesa. A poc a poc ens vam acostar a l'església i quan anàvem a seure en un dels bancs de la plaça la vam veure. Mira la teua amiga, va dir Helena de mala gana, quin pet porta, haurem de dur-la a casa. Estava en terra al costat de la font, ajupida com si tinguera fred i no trobara els llençols... Quan arribarem junt a ella i la vaig agafar de la mà, ho vaig notar de seguida. Estava freda, com un bloc de gel. Mai abans havia tocat la gelor de la mort, però no n'hi havia dubte. Helena es posà a cridar. La boira començà a desaparèixer i de seguida es formà un roble al nostre voltant. Després les sirenes, la policia... El jutge, la funerària...

Diari d'Helena Tortosa

Diumenge 20 de febrer de 2000:

Quina nit més horrible! Fa quatre hores que m'he giat i encara no he dormit més de cinc minuts seguits... Ara que semblava que ja m'havia vençut la son, quin soroll! Ha sigut com si algú colpejara la finestra o com si un pardal despistat haguera xocat contra ella. O a la millor ho he somiat. Ja no sé què pensar! Després del que va passar ahir... Mare de Déu! Va ser Àngela, però podia haver sigut qualsevol altra, fins i tot jo! Quina por! No pense tornar a eixir de marxa fins que agafen eixos psicòpates. Com és possible acabar una festa en el dipòsit de cadàvers? Per què la mataren i per què d'eixa manera tan salvatge? Abusarien d'ella? Quin horror, millor deixar-ho córrer...

No vull ni pensar com estaran els seus pares. Els meus no han deixat de plorar i això que ni la coneixien. Estaran desfets. Segurament es van acomiadar d'ella entre rialles, li farien alguna foto i li dirien alguna cosa semblant a "quina bruixa més boniqueta, vols que etidem un taxi, o t'è'n vas en la granera?" O qui sap si havien tingut brega i Àngela s'è'n va anar de casa pegant una portada i cridant-los que no els volia veure mai més, com tots hem dit alguna vegada, sense pensar-ho realment. Pobre policia qui haja tingut l'obligació de telefonar a casa per notificar la mort... Mai seré policia, no suportaria donar males notícies.

Que foruda estic! Portava sis mesos clavant-me amb eixa xicona, dient-li del mal del que s'havia de morir i al final realment se n'ha anat... Reconec que l'odiava. Se'm feia una nuc a la gola cada vegada que la veia amb David. Em mossegava les ungles i m'estirava dels cabells sempre que s'acostava al meu xicon i l'abraçava i li deia allò de "com està el meu bouet?". Sí, ja sé que no tenia per què preocupar-me... Havien tallat feia mesos i eren amics de tota la vida. David m'ho havia dit infinitat de vegades, però jo no ho podia evitar...

Aquesta vesprada he anat a veure David. Encara està prou afonat, però almenys ja parla. Ho està passant molt malament i no vull ni pensar en demà. El soterrar és a les dos del migdia en el tanatori i se-

AR10. LECTURA D'UN FRAGMENT AL CEMENTERI

AR10.1. Fragment de la profanació de la tomba pp. 49-50 i notícia desaparició cadàver pp. 52-53.

AR11. REPRESENTACIÓ DE L'ÚLTIMA ESCENA A VIVERS

AR11. Fragment de l'escena final de pp. 148-154.

CAPÍTOL CINQUÈ

Narració de Quelo Albert

Finalment el viatge a Bèlmez es va suspendre, la revista va trobar algú per substituir-me. A canvi em va demanar un reportatge sobre l'assassinat d'Àngela i, en especial, sobre la influència de les seccions destructives. El plat no m'abellia res, sobretot per les evidents implicacions personals que hi havia. Li ho vaig intentar explicar al meu cap durant més de 30 minuts per telèfon, però no va haver manera. Al remat Fuster em va recordar que qui paga, mana. No tenia massa alternatives. Aleshores tota aquella setmana em vaig convertir en un apèndix més de la policia.

Les investigacions avançaven a un ritme molt lent. Ningú va veure res. No es va trobar cap petjada, ni cap empremta digital en el lloc dels fets, tret de les d'Àngela, de les del meu nebot i de les d'alguns dels seus amics. Totes les mostres de sang que es van trobar corresponien a la morta. I de les més de 30 entrevistes que havia fet la policia en el cercle més íntim de la víctima, cap d'elles havia aportat llum a la investigació. Allò era un autèntic atzucac.

Aquell dia, a primera hora, em va telefonar Pilar. Contràriament al que esperava escoltar, em va dir que estava molt preocupada per David. Quan li vaig preguntar per què, no em va voler dir res. "No vull que parlem d'açò per telèfon", em va comentar, "però seria convenient que el vera un metge". "Està malalt?", li vaig preguntar. "Té problemes d'insomni i, a més, el note fatigat". "Bé, parlaré amb Paula, a veure què podem fer", li vaig respondre.

La meua germana li va llevar importància, "ahir li feia un poc de mal la gola", em va comentar, "es veu que es va quedar dormit amb la finestra oberta i s'ha gelat. Això és cura amb tres sucus de llima i quatre cullerades de mel." "Estàs segura, Paula? He notat molt preocupada Pilar." "Sí, Quelo, sí..." va dubtar un instant, "però si vols, vine a sopar i mira'l tu mateix." "D'acord, ens veiem aquesta nit."

Cap a les cinc de la vesprada vaig arregar David al col·legi. Hi ha poques coses que odie més que clavar-me amb el corse per dins de València i en especial pel barri de Velluters, on estudiava el meu nebot.

Aquells carrers s'havien fet per a carros de cavalls i no per a taxis, autobusos i pares i mares desesperats al volant. Després d'esperar pacientment 20 minuts de cua, per fi vaig arribar a la porta. Allí estaven David i la seua xicona. Després de besar-la, el meu nebot va pujar al cotxe. Vaig tocar el clàxon suauement per acomiadar-nos d'Helena i vaig clavar la primera marxa per anar-nos cap a la Canyada.

—Com estàs, bouet? —vaig preguntar al meu nebot. A primera vista no se'l veia tan malament, com assegurava Pilar. Sí que és cert que em va semblar que estava un poc pàl·lid.

—Bé, tio, anem tirant... —aquell dia David no estava massa conversador.

Aleshores quan vam arribar a Baró de Càrcer, David va abaixar el volum de la ràdio i em va preguntar:

—Tio Quelo, podem anar al cementeri?

—Ara? —vaig preguntar estranyat—. Està a punt de fer-se de nit... No crec que tarden massa a tancar... i puc assegurar-te que passar la nit en un cementeri no és un dels meus plans favorits.

—Serà només un moment... Ahir li van posar la làpida a Àngela i m'agradaria deixar-li un ram de flors...

Vaig dubtar uns segons, però com realment no teníem res a fer, vaig assentir. Només aparcar David eixí corrents i se'n anà directament cap a una floristeria que estava a punt de tancar. De seguida va aparèixer amb un xicotet ram de roses roges. "Eren les que més li agradaven a Àngela", va dir tímidament.

Vam entrar a tota pressa, l'ordenança, un vell al qual li faltarien dos o tres anys per jubilar-se, ens va cridar per què ens afanyàrem. "D'act cinc minuts tanque, més els val tornar, o es quedaran a dormir amb bona companyia."

David coneixia el camí de memòria. Vam anar dos minuts en línia recta, després girarem a l'esquerra pel tercer carrer i a continuació a la dreta. El sol s'esforçava a lluitar perquè la nit no el vencera, però a penes es veien dos o tres rajos de llum per damunt de la tàpia

del cementeri. El cel havia agafat el color taronja del crepuscle i ja es veia alguna rata penada alçant el vol. En la llunyania unes campanades anunciaven la fi del dia. En això, quan vam arribar al lloc on estava el nínxol d'Àngela ens vam quedar petrificats.

La impressió va ser tan forta que a David li va caure el ram de flors. Reconec que em vaig aborronar. Un calfred em va recórrer l'esquena de dalt a baix i se'm van posar els pèls de punta.

—Crida la policia, *tía*, crida la policia... —va cridar David, tremolós.

Em vaig posar tan nerviós, que no trobava el mòbil. David no parava de tremolar, molt inquiet. Es va posar tan pàl·lid, que per uns moments vaig pensar que es desmaiaria. Quan per fi vaig agafar el telèfon, estava tan descentrat, que vaig haver de marcar quatre vegades el número de la policia... El que acabàvem de veure ens havia deixat molt impactats: la làpida estava en terra, trencada, el nínxol estava obert i si la vista no m'enganyava, el taüt estava obert.

Diari d'Helena Tortosa

Divendres 25 de febrer de 2000:

Princesa... Feia temps que ningú em deia una cosa pareguda! Oh, sóc la seua princesa! Això és el que em diu el xic dels somnis... Sí, ja sé que és estrany, però hui he tornat amb somiar amb ell. Hauré de demanar a David el telèfon de la seua psicòloga. No m'havia passat mai això de tindre un somni i continuar-lo un altre dia. Crec que alguna amiga em va contar algun fet semblant... No sé si va ser Clara o Esther, ara no ho recorde. Però una d'elles em va dir que una nit va somiar que estava fent el camí de Sant Jaume i que parava a descansar en un alberg. Curiosament l'endemà va tornar a somiar amb la ruta xacobeà i el que és encara més estrany, reprénia el camí des del mateix alberg on havia dormit la nit anterior. Quines coses té la vida!

Anit el desconegut tornà a entrar en l'habitació justament quan

no feia ni cinc minuts que m'havia giat. Ho sé perquè encara tenia en les mans el llibre que m'estic llegint, *Júlia*, d'Isabel-Clara Simó. Anit ja no em vaig esglaïar en veure'l entrar. Si he de ser sincera, una part de mi s'alegrà en veure'l entrar per la porta.

Aleshores es va acostar lentament cap a mi, em va agafar acuradament una de les mans i me la va besar. Després em va acariciar els cabells i s'apropà encara més. El llibre em va caure en terra, el cor em battejava desbocat... Jo pensava en David, però alhora em deixava atrapar per la dolçor del desconegut. I va ocórrer. El xic em va somriure, lentament se m'aproximà als llavis i quan em vaig adonar, estàvem fosos, una altra vegada, en un bes interminable, ple de passió.

El xic dels somnis no parava de plorar, però eren llàgrimes de felicitat, no de tristot, es notava. Cada trenta o quaranta segons deixava de besar-me i aleshores m'acariciava amb tendresa i m'abraçava amb força. Una d'eixes vegades s'acostà i em digné a l'orella:

—Sóc jo, princesa meua, ja no em coneixeu?

Com no li vaig respondre, va insistir:

—Princesa meua, tan encisada esteu que no sé'n recordeu de mi? El desconegut ho preguntava amb un somriure a la boca. Un somriure malenconiós, que no podia amagar cert amargor. Finalment em vaig decidir a parlar i li vaig respondre de la millor manera que vaig trobar:

—Solta'm, solta'm... Ja et vaig dir ahir que açò no està bé... Tinc nóvio... A més, no sé ni qui ets, ni d'on vens, ni perquè m'enganyes dient-me eixes coses tan boniques a l'orella... No seràs només un aprofitat?

—No em digueu eixes coses, princesa... —va respondre el xic dels somnis, començant a plorar de nou.

I sense afegir cap paraula més, ni acomiadar-se, va desaparèixer. Com ocorre en les pel·lícules fantàstiques, el xic dels somnis va anar fent-se borrós, a poc a poc, fins que la seua imatge es va fer totalment transparent.

Ah, hui ja no m'he sentit tan culpable.

(Retall de *EL PERIÒDIC* del dissabte 26 de febrer de 2000, adjuntat en la narració de Quelo Albert)

FURTEN EL CADÀVER DE LA JOVE ASSASSINADA

Una incògnita més se suma al cas de la jove assassinada el passat dissabte al barri del Carme de València. Anit un dels seus amics i el seu oncle van descobrir la profanació de la tomba. Malgrat que la policia no vol confirmar res, no pot tractar-se d'una casualitat. Els experts consultats per EL PERIÒDIC parlen de rituals macabres de màgia negra.

Fets com aquests només havien ocorregut en relats d'Egèdar A. Poe o en pel·lícules de Vincent Price. Anit, David M.A. i el seu oncle, Quelo A.G., van fer una troballa macabra. Havien acudit al cementiri de València per deixar unes flors en el nínxol d'Àngela P.M., la jove assassinada el passat dissabte en el barri del Carme. En arribar on estava en nínxol, descobriren que la làpida estava en terra i que algú l'havia obert. Alarmats cridaren la policia, que no tardà ni cinc minuts en presentar-se en el cementiri. Aleshores quan tragueren el taüt per inspeccionar si havien practicat algun ritual al cadàver, descobriren, sorpresos, que no n'hi havia cap cos en el seu interior: l'havien furtat.

Una incògnita més del trencaclosques

El cap de la investigació, l'inspector Ferrer, ha manifestat que possiblement el robatori del cadàver estiga relacionat amb l'assassinat de la jove, encara que fins que no s'avaluen tots els indicis no s'elaborarà una hipòtesi. La policia científica ha estat treballant tota la nit en el cementiri per veure si trobava alguna empremta digital o qualsevol altre rastre que puga conduir a la persona o persones que van acabar amb la vida d'Àngela.

Ferrer també ha avançat que tal vegada els lliadres del cadà-

ver entraren al cementiri per alguna de les parets laterals, per no alçar sospites. Josep Fernández, el conserge que anit estava de guàrdia, no està d'acord amb les estimacions de la policia, ja que assegura que és impossible escalar els murs del fossar.

Misses negres a València

Si finalment es prova que l'assassinat i el robatori del cadàver estan relacionats, creix la hipòtesi que hi haja una secta satànica darrere de la mort de la jove. EL PERIÒDIC ja els va informar la setmana passada que la delegació del govern estava alarmada davant de l'augment de l'activitat d'aquestes sectes a València. Entre les dades que va donar el subdelegat del govern, la policia ha detectat la presència de quatre grups satànics en l'últim mes, que s'estan dedicant a profanar cementeris en diversos pobles de l'interior del país.

Eugeni Santonja, criminòleg expert en sectes, ha confirmat al nostre diari que en altres zones d'Espanya no és la primera vegada que surten cadàvers. El motiu són estranys rituals, en els quals es conjura el dimoni per obtenir els seus favors.

De qualsevol manera, la policia ha emés un comunicat, en el qual assegura que "de moment, la investigació no ha aportat cap prova, que vincule l'assassinat d'Àngela P.M. amb cap secta violenta."

Per a més informació: www.elperiodic.val.

—No pensa dir-me res? La vida de la meua filla està en joc... Jo crec que merec saber alguna cosa.

Padilla acabà d'afiliar la punta d'aquell tros de fusta i per fi va alçar el cap.

—Està bé. Li ho contaré, però ja li dic que no em creurà... Un vampir, està enamorat de la seua filla. Ha segrestat David i ens ha dit que si no accedim a intercanviar-lo per Helena, el matarà ací aquesta mateixa nit.

I que més! Això no podia creure-s'ho ningú!

—Vosté ha vist massa pel·lícules, senyor Padilla! No em conte històries! Què es pensa que em xuple el dit? —li vaig cridar prou indignat.

—Per mi pot xuplar-se el dit, la monyica o el que li vinga en gana, però quan d'ací unes hores veja el vampir i tots els monstres de l'infern que l'acompanyen, procure no desmatar-se, jo ja l'he avisat.

La seguretat d'aquell professor estrany em va aborronar. Vaig notar un calfred i per primera vegada vaig pensar que tal vegada m'estava dient la veritat.

—Aleshores, què pensen fer? Donar-li la meua filla per salvar el nebot del periodista?

—Estiga tranquil... Ja li hem dit aquesta vesprada que tot eixirà bé, que no ha de témer res i que d'ací no res estarà en casa abrigant la seua filla al llit.

—Conforme... —vaig dir dubtant—, però i si no isquera bé?

—En eixe cas... —va respondre Padilla després d'amagar-se en l'abric l'estaca i el ganivet— espere que tinga una bona assegurança de vida, perquè podria ocórrer que cap de nosaltres ho conte...

Diari de David Muntaner (continuació)

Encara vaig pegar dos o tres cabotades més, però cap a les onze vaig obrir els ulls definitivament; els senyals horaris d'una ràdio que

s'escoltava en una casa veïna m'indicaren l'hora exacta. Continuava a soles, a fosques i amb eixe terrible mal de cap que m'acompanyava tot el dia... Déu sap quina droga m'hauria donat aquell monstre! Aleshores algú començà a pujar una escala. Ho feia lentament, mesurant perfectament els temps entre cada passada i delectant-se amb els cruixits a fusta vella dels escalons. En a penes uns segons aquella persona deixà de pujar i continuà avançant per un replanell, que estava molt a prop de l'habitació. El cor se'm posà a bategar molt accelerat, ja s'acostava l'hora, ja s'acostava l'hora! De sobte la porta s'obrí, també molt a poc a poc, i va aparèixer el vampir.

Només tindre'l front a front em vaig posar a tremolar. Els peus rebotaven insistentment contra el terra composant un ritme esgarrifador. Poplar va reconèixer la por al meu rostre i esbossà un somriure de satisfacció. S'acostà cap a mi sense accelerar la velocitat dels moviments i s'acatxà. Amb només un colp m'alliberà de les cadenes que em tenien empresonat.

—Vinga, alçat —m'ordenà— ens hem d'anar.

Em vaig alçar sense deixar de tremolar, però mirant-lo fixament als ulls.

—Una llàstima que ens haguem conegut en aquestes circumstàncies tan estranyes... —va dir sense esborrar el somriure— sembles un bon xic...

—Ets un monstre i un assassí! —li vaig amollar en un atac de valentia.

—Tu que sabràs de la vida, encara ets un poller que no ha eixit de l'ou! —em va respondre fixant els ulls rojos en mi.

—Vas matar la meua millor amiga, després la vas enviar contra mi i ara vols emportar-te la meua xicona... Per què? Què t'hem fet? Ets un diable!

Poplar es va prendre un temps abans de respondre.

—Jo no faig res contra la voluntat de ningú! Els únics monstres que hi ha ací sou vosaltres, que no respecteu la voluntat d'Actual! Sou

vosaltres qui la teniu empresonada sense respectar els seus desitjos! Si la volguéreu tant com deieu, ara mateix la deixaríeu lliure, perquè se'n vinguera amb mi... Ens van separar una vegada, però ningú ho tornà a fer mai!

—L'odi et domina... Una persona que ama tant, com dius, no podria cometre les teues atrocitats!

—Calla! —cridà el vampir agafant-me del coll de la camisa i alçant-me dos pams del terra amb només una mà—. S'ha acabat el discurs. Ens anem a veure els teus amics i més val que porten Arual, perquè si no... jo mateix acabaré amb la teua vida!

Poplar em va llançar al terra violentament i va desaparèixer. A pènes tres segons després, quatre llops enormes entraren a l'habitació i m'arrossegaren fins la planta baixa. Allí el vampir em lligà les mans i els peus amb dos cordes, em posà damunt d'un d'aquells animals i eixírem a tota velocitat cap als Vivers, envoltat per aquella esgarriadora boira.

Anotacions de Manel Àlamo (continuació de l'entrevista a Artur Tortosa)

«Vam estar vora tres hores i mitja en silenci, amagats darrere d'aquell grup d'arbres. Aquell home només obria la boca per respirar i per indicar que no fera soroll, cada vegada que escoltàvem acostarse algunes passes. Tres hores i mitja que se'm vam fer llarguíssimes. No parava de pensar en la meua filla i en el desenllaç que podria tindre aquella història. També pensava en Rosa, ja sap vostre que les mares són encara més patidores que nosaltres. Recorde el nerviosisme que sentia cada vegada que s'acostava una d'aquelles motos de la policia local. Si ens arriben a descobrir! Cap a les dotze menys deu, vam escoltar el vibrador del mòbil de Padilla. El professor penjà sense ressondre la telefonada, em mirà als ulls i va dir:

—Ja és l'hora.

Vam eixir de l'amagatall. Davant anava el professor i dues passes

arrere, jo amb el ganivet de caça ja a la mà.

—Fa bé, no tardarem a emprar-lo... —xiolà Padilla concís.

En aquell moment travessàvem el roserar Pérez Rosar. Uns metres més avant estava el parc zoològic. Dins els animals bramàvem com si pressentirem els fets que estaven a punt d'ocórrer. S'escoltavem perfectament els rugits dels lleons, els crits de les mones i les sacsejades de les gàbies que feien les altres feres. Quan arribàrem a l'esplanada dels coloms, s'uniren a nosaltres tres persones més que eixíren de la foscor: el periodista, Pilar i la meua filla, que venia agafada de la mà de la psicòloga. Em va cridar l'atenció que tant Helena, com Pilar duïen robes molt paregudes. La psicòloga, fins i tot, s'havia tallat els cabells com la meua filla. Instintivament me'n vaig anar directe a la meua filla i la vaig besar. Aquella nit la vaig veure radiant. A diferència dels dies anteriors estava molt serena i per fi la veia somriure:

—Bona nit filla, et veig molt bé aquesta nit... No patisques, perquè aquests senyors m'han dit que hui acabarà tot açò... Ja veuràs, com d'ací una estona s'acaben els nostres patiments.

Helena, sense perdre el somriure i com si no haguera escoltat el que li acabava de dir, va pronunciar unes paraules, que encara em gelen la sang cada vegada que les recorde:

—Ho sé, senyor Tortosa. Moltes gràcies per tot. Diga a la seua dona que mai els oblidaré. Sempre els duré en el cor, s'han portat amb mi com a autèntics pares. Però me n'he d'anar... D'ací no res Nel vindrà per mi.

Em vaig girar perquè ningú em vera plorar. No pot ni imaginar-se el mal que em van fer aquelles paraules...

En aquell moment va sonar l'àlarma d'un rellotge. Ja era la mitjanit. El professor de física va obrir el seu abric i va traure una espasa. El periodista va agafar dos ganivets de caça i Pilar va assenyalar cap al fons. Una espessa boira negra començava a envair els jardins. La meua filla, excitada, va botar dues vegades i va exclamar amb llàgrimes als ulls:

—Mireu, ja està ahí... És Nel, que ve per mi!

Un parell de minuts després va ocórrer tot. Però per favor, li pregue que no m'ho faça recordar, com li he dit, encara hi ha dies que em desperte aterrit, pensant que pot tornar a ocórrer... Únicament li diré que sí, va ser tal com li ho han contat els altres."

Diari de David Muntaner (conclusió)

Només arribar als Vivers, Poplar va alçar la mà dreta amb violència i les portes, que estaven tancades amb clau i dos cadenes bastant gruixudes, s'obriren de colp. En eixe instant començà a bufar un vent tan fort com un huracà. S'alçà una terrible polseguera que ho cobrí tot, els arbres es doblegaren sense oferir cap oposició a la força del vent i fins i tot, algunes de les branques més velles anaren per l'aure. El cel començà a cobrir-se de núvols i, a poc a poc, els llops que ens acompanyaven, entraren ordenadament i ompliren els jardins d'udols i d'ullals esgarrifadors. El vampir em va agarrar com si fóra un sac i em va llançar en terra, sense cap consideració.

Estàvem en un passig d'uns dos-cents metres, format per dos fileres simètriques d'uns xiprers altíssims, que quasi rascaven el cel amb la seua punta afilada. Només tocar terra, els llops, contenint la seua ferocitat, formaren un cercle aborronador al meu voltant. N'hi hauria trenta o quaranta. De tant en tant em miraven amb els seus aterridors ulls rojos i em mostraven les dents, tan grans i amenaçadores com ganivets de cuina, per recordar-me que en qualsevol moment podien acabar amb mi. A través de les potes d'un d'ells, vaig veure acostar-se unes figures. Quan estigueren a unes cent passes de nosaltres em va parèixer distingir al *tio*; a Frederic; dos figures femenines, que serien Pilar i Helena i una quarta persona, que a primera vista no vaig reconèixer.

—Bona nit, estimats amics... —vaig escoltar que digué Poplar, donant-los la benvinguda—. Ens ho hem passat molt bé aquests dies jugant al gat i al ratolí; però, malauradament, ha arribat el moment d'acomiarar-nos. Com supose que tindreu moltes coses a fer, ens es-

talviarem les cerimònies per a un dia més apropiat... Aleshores, que vinga Arual!

La figura inconfusible de Frederic avançà una passa enfront, es-pasa en mà i cridà:

—No tan a pressa, traïdor, abans de res volem David! Envia'ns el xicon i tindràs la princesa!

—Estimat amic, et recorde que no esteu en situació d'exigir res... El xicon està ací sa i estalvi, de moment. Quan Arual estiga amb mi i ens n'anem, els llops que el custodien ens seguiran i el deixaran lliure. Però com no feu açò, acabaran amb ell! Quan els llops tenen fam, vos assegure que són molt difícils de parar. I aquests fa dos dies que no mengen res!

Després d'uns segons de silenci, Frederic va assentir i soltaren Helena.

—Nel, amor meu, ja vaig! —va cridar.

Helena duia un abric llarg. Abans d'acostar-se es cobrí el rostre amb la caputxa per protegir-se de la polseguera, ja que el vent cada vegada bufava més fort i costava molt respirar. Primer caminava lentament, després més a pressa i quan ja estava a la meitat del camí, va arrancar a córrer. Quin final més trist per a aquella història! La meua xicona estava a punt de canviar-me per aquell monstre i ningú podia fer res per evitar-ho.

Em vaig girar cap a Poplar. Tremolava. Si no és perquè diuen que aquestes criatures no tenen ànima, hauria jurat que plorava. En eixe moment el vent va deixar de bufar.

—Vine, princesa meua, ja no ens separarà ningú! —cridà el vampir abans d'eixir a l'encontre d'Helena.

Helena passà junt a mi, sense dignar-se ni a mirar-me i caigué en els braços de Poplar d'un salt. No feia ni cinc segons que estaven abraçats, quan s'escoltà un crit aborronador.

—No!! —era algú que estava en el grup de Frederic, Pilar i el *tio*—. Fuij, Nel, és una trampa!

Aleshores la persona que fins eixe moment pensàvem que era Helena, tragué una afiladíssima estaca de fusta i davant la incredulitat del vampir, li va clavar al mig del pit. Era Pilar disfressada.

Poplar caigué en terra enmig d'uns gemecs aborronadors, el vent començà a bufar de nou amb força i s'escoltaren dos trons en el cel. Els llops començaren a udolar, es giraren i quan obriren les mandíbules per atacar-me, Frederic arribà d'un salt i es posà a lluitar contra la llobada. Només uns segons després el *tío* m'agafà, com va poder, m'alliberà, m'abraçà amb força i trencà a plorar.

En aquells moments Helena corria cap al vampir amb els ulls plens de llàgrimes i cridant d'una manera tan aborronadora que esgarrava l'ànima. Just abans d'aplegar, Pilar tragué un ganivet de càrdors enorme i el deixà caure amb força sobre el coll del vampir.

—Nel, amor meu, no em deixes! No te'n vages una altra vegada! —plorà Helena abraçant el cos, ja quasi sense vida de Poplar.

El vampir, afonat en un toll de sang, amb les poques forces que li quedaven, alçà una mà i acaricià els cabells d'Helena, després, sense apartar els ulls d'ella, va somriure.

—Adéu xiqueta meua, adéu... Açò s'acaba... Recorda que sempre t'he amat... Jo me'n vaig, però l'amor que sent per tu, no morirà mai...

I sense dir res més, el vampir va morir. Els crits desconsolats d'Helena degueren escoltar-se en tota València. Mai oblidaré la mirada d'odi que ens va llançar a tots, "monstres, boxins, assassins", cridava desesperada, sense consol. Instants després, el cos de Poplar es desintegrà i Helena caigué en terra desmaiada. Frederic acabà amb l'últim llop i la boira començà a desaparèixer.

—Ja s'ha acabat tot... —sentencià Pilar.

NOTES FINALS DE L'AUTOR

La policia hui en dia encara no ha tancat oficialment la investigació per la mort d'Àngela Paris. Fa unes setmanes vaig aconseguir parlar amb l'inspector Ferrer i em va assegurar que està convençut que el responsable d'assassinat és el professor de física Frederic Padilla. "Estàvem seguint-lo, tot apuntava cap a ell i just quan vam voler detindre'l, va desaparèixer de la nit al dia." El veterà policia també em va confessar que la seua intuïció li deia que, d'algun o d'altra manera, Quelo Albert també estava implicat. "Eixe periodista sabia molt, però mai ens ha contat res... La sort per a ell és que no hem pogut reunir cap prova en la seua contra; si no, ara estaria en Picassent".

Frederic Padilla va desaparèixer sense dir res a ningú. Don Carmil, el director del col·legi on treballava, em va confirmar que va deixar d'acudir a treballar de sobte. "No va donar cap avís; el dia abans que s'iniciaren els exàmens de la tercera avaluació desaparegué... I pel que diuen, no es va molestar ni a arriplegar les coses del seu apartament."

Quelo Albert ja no treballa a València. Farà uns sis mesos el van cridar d'una productora barcelonina per fer reportatges d'investigació i des d'aleshores només torna a la seua terra, cada tres o quatre setmanes. Confesse públicament que si no haguera sigut per la seua

AR6.2.Fotocòpia amb preguntes sobre el vídeo de l'espai «Llibres que no ens podem perdre» del programa *Els Matins* de TV3 on Laurà Borràs (lingüista i professora) ens presenta l'obra de *Dràcula* de Bram Stoker

Contesta les següents preguntes sobre el vídeo de l'espai «Llibres que no ens podem perdre» del programa *Els Matins* de TV3 on Laurà Borràs (lingüista i professora) ens presenta l'obra de *Dràcula* de Bram Stoker:

1. Quin afegit, segons comenta Laurà Borràs, inclou Francis Ford Coppola en la seua pel·lícula? Respecta l'obra de Bram Stoker? Quines conseqüències té en la història?

2. Segons es comenta al vídeo, quins poders té Dràcula sobre les altres persones (tant en l'obra de Stoker com en l'adaptació de Coppola)?

3. Has conegut la figura de Dràcula a partir d'altres obres (literàries, audiovisuals, gràfiques...) o no saps realment d'on prové el teu coneixement sobre aquesta figura? Explica-ho. Comenta si els poders de Dràcula que s'esmenten al vídeo coincideixen amb els del Dràcula que tu coneixies d'abans. En el cas que no siga així, comenta quines diferències hi trobes.

AR8. SOMNI, HIPNOSI I TELEPATIA

AR8. Capítols 7 i 18 de l'adaptació de *Dràcula* de Bromera

blanc de Lucy enmig de la nit. Però tot era fosc. Whitby dormia en aquella hora. No s'hi veia una ànima.

Mina arrancà a córrer sense saber massa bé cap a on. Tot d'una se li va glaçar la sang quan recordà les últimes notícies que havia llegit al periòdic local, totes d'allò més esgarriofoses: l'embarcament d'un vaixell rus, la fugida d'un animal desconegut... Més encara, al periòdic també s'havien fet ressò de la mort d'un gos mastí, amb el coll esgarrat i el ventre esbudellat, i de la d'un vell que havien trobat al cementeri de l'abadia.

El cementeri de l'abadia! Mina s'aturà en sec. Lucy i ella hi anaven sovint. Per l'amor de Déu! El cementeri era el lloc favorit de totes dues!

—Lucy, Lucy! —cridà de nou Mina, alhora que enfilava el camí més curt cap a l'abadia.

De seguida que hi va arribar buscà el banc de pedra que Lucy i ella acostumaven a ocupar. En uns segons el va veure de lluny, cobert d'una blancor que destacava enmig de la nit. Era la camisa de dormir de Lucy. Era Lucy!

Mina s'hi acostà de pressa. De sobre una ombra es va engolir tota la blancor que cobria el banc. Mina restà paralizada. La negror que envoltava Lucy era una espècie de bèstia d'ulls rojos i ullals de llop. Mina va veure com s'inclinava sobre Lucy i li mossegava el coll. Quasi pogué sentir com la

49

7

Somnàmbula

Mina es va despertar amb la sensació d'haver sentit l'horripilant udol d'un llop. De sobre, quan va veure la porta de l'habitació oberta, una punxada d'angoixa li travessà l'estómac. Era poc més de mitjanit i Lucy no hi era, al seu costat.

—Lucy! —cridà.

Com un llampec Mina va saltar del llit convençuda que la seua amiga acabava de patir una nova crisi de somnambulisme. Desesperada, la va buscar per tota la casa. Però Lucy no hi era. Quan baixà al vestíbul li va caure l'ànima als peus: la porta del carrer era oberta!

Sense dubtar-ho Mina va eixir fora, amb l'esperança de veure la camisa de dormir de color

48

força del mos esquinçava la carn. Aleshores, Lucy llançà un crit esfereïdor mentre la bèstia li enfonçava encara més els ullals. La sang començà a rajar en abundància, i la bèstia se la bevia com si per a ella fóra una inesgotable font de vida.

Tot seguit el monstre va alçar el cap i va rugir com un ésser demoníac, mentre la sang espessa li degotava per la boca.

—Auxili! —cridà Mina, alhora que, de manera inconscient, arrancava a córrer cap a la bèstia.

Les cames li tremolaven i el cor li batejava al pit com no ho havia fet mai. Però Mina corria desesperada amb l'esperança que la seua presència faria fugir el monstre que havia atacat la seua amiga.

Quan hi va arribat, la bèstia havia desaparegut. Tan sols l'havia perduda de vista uns segons mentre vorejava bancs i arbustos, però Lucy era tota sola quan, per fi, Mina va arribar al seu costat.

—Déu meu! —exclamà.

Lucy mostrava una pal·lidesa de mort. La sang li amarava la boca i la camisa de dormir, i pantaxava com si estiguera a punt d'exhalar l'ànima.

Mina començà a acaronar-la i a pronunciar el seu nom per tal de despertar-la. A poc a poc, Lucy va obrir els ulls. De seguida que va reconèixer la seua amiga digué:

—Oh, Mina! He tingut un malson horrible. Algú em cridava. No m'hi podia resistir...

50

Desconcertada, Lucy mirà a dreta i a esquerra.

—On som? —preguntà—. Què fem ací?... I què és tota aquesta sang?

—No res, Lucy, no res. Vinga, cal que tornem a casa.

—Però, què m'ha passat? No tinc forces...

El camí de tornada es va fer molt llarg. Amb penes i treballs, Mina ajudà Lucy a caminar pels carrers deserts pressentint que l'animal del cementeri era ben a prop d'elles. La por fins i tot la féu imaginar-se els ulls rojos de la bèstia encesos pels racons més foscos dels carrers.

Al capdavant, tan sols un home borratxo els va eixir al pas abans que arribaren a casa. Ràpidament, Mina s'encarregà d'eliminar qualsevol rastre de sang de la pell de Lucy. Amagà la camisa de dormir tacada i li'n posà una altra de neta.

—Però què m'ha passat, Mina? D'on ha eixit tanta sang?

—No sé què t'ha passat, Lucy —li contestà Mina visiblement nerviosa, i sense voler confessar allò que havia vist—. Has patit una nova crisi de somnambulisme i has anat fins a l'abadia. Potser, sense adonar-te'n, t'has ferit amb algun matoll.

Mina no volgué continuar. Mentre rentava Lucy, havia vist que la seua amiga tenia dues ferides profundes al coll, i estava segura que aquelles

51

ferides no les havien fetes uns matolls, sinó els ullals de la bèstia que li havia glaçat la sang.

—Ara has de dormir, Lucy. De segur que demà et sentiràs millor.

—No digues res a ma mare, Mina. Ella creu que estic quasi curada i es preocuparia molt. El seu cor no ho suportaria.

Mina li ho va prometre i l'endemà va haver de dir a la senyora Westenra que Lucy havia passat molt mala nit, i que seria millor que la seua filla descansara, almenys, fins a l'hora de l'esmorzar.

Tanmateix, a l'hora de l'esmorzar l'estat de Lucy no havia millorat. Lucy seguia pàl·lida, sense força, i encara pantaixava com si l'aire tot just li arribara als pulmons. Mina va dissimular la seua preocupació, però estava convençuda que la vida de Lucy corria perill. Per sort, cap al migdia, l'arribada d'Arthur Holmwood resultà providencial. Al cap i a la fi, Arthur era el promés de Lucy, i quan el va veure, Mina va pensar que havia de contar-li-ho tot.

La senyora Westenra el va rebre al mateix vestíbul de la casa. Arthur hi va entrar somrient, deletós per veure la seua futura esposa. De seguida, però, les paraules de la senyora Westenra li van esborrar el somriure del rostre.

—Ha passat mala nit i encara és al llit —li va dir ella.

Arthur, que era tot un cavaller, digué:

—No voldria que la meua presència suposara cap molestia. De manera que serà millor que torne en un altre moment.

—No crec que això siga necessari —va intervenir Mina—. De fet, crec que Lucy ja s'ha llevat del llit. Acompanya'm.

Tots dos pujaren a l'habitació. Abans d'obrir-ne la porta Mina mirà Arthur als ulls i li digué:

—Arthur, Lucy necessita ajuda. Crec que es mor.

—Què?!

El desconcert d'Arthur esdevingué una sobrada angouxa quan entrà en l'habitació, i va veure la seua Lucy a les portes de la mort. Bocabadat, restà immòbil als peus del llit, incapaç de dominar la sensació d'horror que li corria per tot el cos mentre Mina el posava al corrent del que havia passat la nit anterior.

Després ella va afegir:

—Cal que vinga un metge, Arthur. Però jo no en conec cap a Whitby. A més, si la senyora Westenra veu entrar un metge per la porta i s'assabenta de com es troba Lucy, no sé que li podria passar. Ja saps que es troba molt delicada de salut.

—I dius que la va mossegar un animal? —preguntà Arthur, astorat—. Quina classe d'animal?

—No ho sé. Era de nit. Ni tan sols estic segura que fóra un animal. Però això ara no és important. El que cal és que un metge examine Lucy.

—Sí, és veritat.

—Però, com t'he dit, si la senyora Westenra en veu entrar un per la porta...

—No sospitarà res si el metge és un dels pretendents de la seua filla, i diu que ve en visita de cortesia.

Mina se'n recordà de seguida.

—És clar, el doctor Seward!

—Exacte, el doctor Seward. Li enviaré un telegrama urgent ara mateix a Purfleet, i li explicaré què està passant. De segur que vindrà com un llamp.

Arthur no va perdre ni un segon més. Tot decidit va fer mitja volta, s'acomiadà amablement de la senyora Westenra i se'n anà de cap a l'oficina de telègrafs. I encara no havia passat una hora quan un empleat del manicomi de Purfleet buscava el doctor Seward per lliurar-li un telegrama urgent.

L'empleat va trobar el doctor de braços plegats davant d'una de les cel·les del primer pis. Estava observant el comportament d'un dels seus pacients favorits a través de la finestreta de la porta. El pacient es deia Renfield i, darrerament, li havia pegat per menjar mosques i aranyes mentre parlava sobre un amo i senyor que li havia promès la vida eterna.

Sens dubte, s'havia dit el doctor Seward en més d'una ocasió, un cas de bogeria ben peculiar.

El doctor va agafar el telegrama. Els trets del rostre se li agreujaren a mesura que el llegia. En acabat el plegà i, sense dubtar-ho gens, digué:

—He d'anar a Whitby.

El professor s'alçà de la cadira.

—Tens raó, John —digué—, no ens podem quedar de braços plegats. El nostre següent pas serà protegir Mina d'un possible retorn del comte. I si el que vols saber és què farem per caçar el vampir, en fi, ara no estem en condicions de pensar amb claredat. El dia ha sigut molt llarg i estem cansats. Serà millor que ens retirem a dormir. Demà veurem les coses d'una altra manera i, si Déu ens ajuda, potser descobrirem una nova pista que ens pose de nou en acció.

El consell del professor, tot i que a contracor, fou acceptat de forma unànime. Tanmateix, ningú no podia imaginar que la pista de la qual havia parlat el professor estava molt a prop de ser descoberta. I gràcies a Mina.

130

18

Hipnosi

Fou poc abans de fer-se de dia. Mina havia dormit molt tranquil·la tota la nit però, de sobte, es va despertar amb un únic pensament al cap.

—Jonathan, Jonathan!

Jonathan es despertà sobresaltat.

—Fes venir el professor, de pressa.

—Però, Mina, què et passa?

—Vés, afanyat. No sé com ni per què, però he tingut una idea que potser ens ajudarà a caçar el comte.

Jonathan va eixir com una bala al passadís. Abans de gitar-se, Arthur, Quincey i el doctor Seward havien decidit vigilar l'habitació de Mina per torns. En aquella hora era el doctor Seward

131

qui romania mig endormiscat al costat de la porta.

—Què passa? —exclamà quan Jonathan el despertà de colp.

—Fes venir el professor, de pressa. Mina el vol veure.

Alertats per l'enrenou, fins i tot Arthur i Quincy acudiren a l'habitació. El professor hi entrà almat, però quan va veure els colors de cara de Mina respirà tranquil.

—Benvolguda Mina, estava amb l'ai al cor. Què puc fer per tu?

—Professor, m'ha d'hipnotitzar.

—Com?

—Anit, quan em vaig gitar, vaig estar pegant voltes a tot el que ha passat. També vaig recordar algunes de les coses que vostre va esmentar a les nostres reunions, com ara que el comte manté una relació telepàtica amb les seues víctimes. Aleshores vaig deduir que si ell mantenia una relació telepàtica amb mi, ell devia saber tot el que jo sé. Això explicaria el fet que ell sabia que havíem descobert l'amagatall de les seues caixes de terra, i que ahir aniríeu a caçar-lo.

El professor es quedà un poc parat, però Mina continuà.

—Ho sabia per mi, perquè jo n'estava al corrent de tot.

—Per l'amor de Déu, és veritat.

—Però a mi m'has dit que has tingut una idea per a caçar el comte. De quina idea es tracta?

—Quan el comte m'atacà us va dir que havia begut sang suficient per a fer-me sentir i veure el mateix que ell, és cert?

—Sí —contestà el professor, cavil·lós.

—Doncs, si jo puc sentir i veure el mateix que ell, potser un procés d'hipnosi farà que pugueu obtenir de mi informació sobre el seu parador.

—Però, com? —preguntà Jonathan.

—La idea no és gens desgavellada —afirmà el professor—. Recordem que la maledicció no ha fet més que començar. Però els seus efectes ja són dins de Mina, molt al fons de la seua ment, és veritat, però hi són... Benvolgut Jonathan, la teua Mina ha tingut una idea magnífica.

—Em vaig adormir pegant voltes a l'assumpte —aclarí ella—, però no sabia dir per què m'he des-
pertat amb aquesta idea clavada al cap.

—Això ara no té importància. Però cal que ho intentem de seguida. Vinga, afanyem-nos.

Mina no s'havia sotmés mai a un procés d'hipnosi, però no sentia cap temor. La sessió es va dur a terme allí mateix, a l'habitació. Mina va ocupar una butaca d'orelles molt còmoda. La resta de l'equip guardava silenci al seu voltant. El professor començà amb tota la calma que demanava el procés. Mina

el mirava fixament als ulls mentre el rellotge de butxaca del professor oscil·lava lentament davant d'ella. En uns minuts, el moviment constant del rellotge i el fil de veu del professor la van fer caure en un estat de son profund.

Aleshores, quan el professor ho trobà convenient, li preguntà:

—On et trobes?

Després d'un llarg silenci, ella contestà:

—No ho sé.

El professor deixà córrer uns segons.

—Què hi veus? —preguntà, tot seguit.

Mina va moure els globus oculars.

—Tot és fosc —contestà.

—I què sentis?

Ara Mina va moure el cap, com si parara l'orella.

—Xipolleig d'aigua —contestà—, passos d'homes, cadenes, moviment d'ones.

—D'ones...? Et trobes en un vaixell?

Els llavis de Mina dibuixaren un somriure.

—Es clar —digué—, en un vaixell. Acabem de salpar.

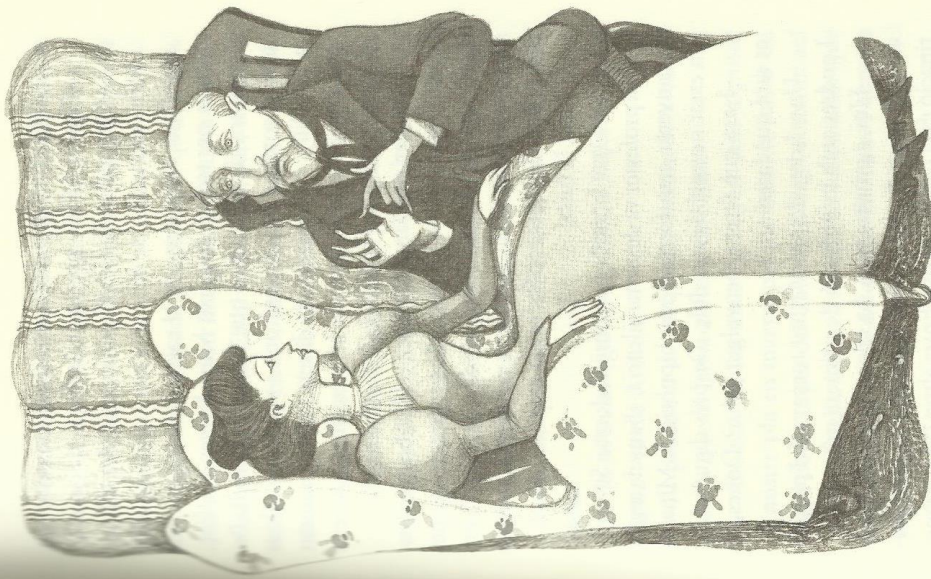
—I cap a on?

—Cap a casa.

—Cap a casa! —exclamà el professor—. Estàs segura?

—Cap a casa —va repetir Mina.

El professor tancà els punys en senyal de victòria.

-Déu meu! Teníem la solució ací mateix.
-Què vol dir? -preguntà Arthur.

-Que què vull dir? El comte se'ns ha escapat i Mina ens acaba de dir cap a on: cap a casa. De segur que viatja dins de la caixa de terra que ens faltava per trobar. Per això Mina ho veu tot fosc. La remor d'ones indica que va en un vaixell. Per això el comte s'arriscà a enfrontar-se amb nosaltres a Picadilly. Necessitava els diners imperiosament per a pagar el transport de la caixa fins a la seua destinació final: el castell de Transsilvània.

-És clar! -exclamà Quincey-. Ell sabia que l'estàvem esperant, i no deixava de preguntar-me per què, a pesar de saber-ho, acudí a la casa. I era per això, perquè allí guardava els diners, perquè no podria fugir sense afluïxar la mosca.

-Justa la fusta!

-I ara què farem? -preguntà el doctor Seward. El professor va demanar silenci i, abans de seguir la conversa, transformà l'estat hipnòtic de Mina en un estat normal de son dolç. Després digué:

-I ara què farem, benivolgut John? Doncs, jo et diré què farem...

Unes hores després Arthur tornava del port de Londres amb informació de primera mà.

-Hui, a primera hora, ha salpat un vaixell rumb al mar Negre. Es diu *Tsarina Caterina*. La seua destinació és el port de Varna. Entre altres coses, trans-

porta una caixa de terra de la qual, a l'arribada, se'n haurà de fer càrrec una agència de transports.

El professor no es va mostrar sorprès per la informació.

-Aquesta matinada preguntaves què faríem, John, i ara ja t'ho pots imaginar. Esperarem el comte al port de Varna. Ell hi va per mar, però nosaltres hi anirem per terra i, sens dubte, arribarem molt abans que ell... Amic Quincey...

-Mane vosté.

-Tens fama d'aventurer i, pel que sé, et sobra experiència en açò de viatjar. Podràs preparar el viatge de tots nosaltres?

-És clar, caldran diners per a comprar cavalls o llogar carruatges, mapes, roba d'abric, armes i munició, queviures en abundància... És cosa meua.

-Jo m'encarregaré dels distints trajectes fins a Varna -va dir Arthur.

El professor es va quedar mirant la cicatriu redona que hi havia al front de Mina.

-Doncs, amics meus, afanyem-nos a posar el nostre pla en marxa, perquè hem de salvar un àngel de les urpes del dimoni. L'àngel el tenim ací davant. Es diu Mina. Sols ella ha fet possible que reprenguem l'encalç del comte Dràcula. I aquesta vegada, no fallarem.